

SELSKAPSRETTSNYTT

NR. 1 / 2019

SelskapsrettsNytt formidler nyheter med selskapsrettslig relevans, samlet inn av forskergruppen **Selskaper, markeder og bærekraft** (Selskapsrettsgruppen) ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo. **SelskapsrettsNytt** gis ut regelmessig som en ren informasjonstjeneste, uten noen krav på fullstendighet, og distribueres kun elektronisk. Våre kilder er offentlige databaser slik som lovdata.no, regjeringen.no, [EU-domstolen](#) og [EFTA-domstolen](#). I tillegg benytter vi det private initiativet [europalov.no](#) og vi har gleden av å legge inn en rekke linker til europolovs gode oversiktssider i vårt nyhetsbrev. Enkelte av linkene er knyttet til databaser som krever innlogging.

Foreliggende utgave, SelskapsrettsNytt 1/2019 presenterer nyheter fra januar til og med desember 2019. Tidligere utgaver er tilgjengelig på [våre nettsider](#).

INNHold

Nytt i lovgivningen m.m.....	2
Norge	2
EU/EØS	7
Ny rettspraksis, forvaltningspraksis m.m.	11
Norge	11
EU/EØS	23
Internasjonalt	33
Nye selskapsrettslige publikasjoner	34
Fra Selskapsrettsgruppen	34
Fra andre ved Det juridiske fakultet i Oslo	36
Et utvalg andre selskapsrettspublikasjoner	36
Selskapsrettsarrangementer	38
Selskapsrettsgruppens arrangement	38
Nytt om våre forskningsprosjekter	39
Sustainable Market Actors for Responsible Trade (SMART)	39
Fremtidsrettede bærekraftige nordiske forretningsmodeller (UiO:Norden)	39
Nytt om navn	39
Forskergruppen Selskaper, markeder og bærekraft	40

NYTT I LOVGIVNINGEN M.M.

NORGE

NYE LOVER, FORSKRIFTER, LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER

LOVER

- LOV-2018-12-14-95 [Lov om endringer i aksjelovgivningen mv. \(oppløsning og avvikling, mellombalanser m.m\)](#) – ikrafttredelse 01.01.2019
- LOV-2019-03-01-2 [Lov om register over reelle rettighetshavere](#) – kunngjort 01.03.2019, ikke trådt i kraft
- LOV-2019-06-21-31 [Lov om Norges Bank og pengevesenet mv. \(sentralbankloven\)](#) – ikrafttredelse 01.07.2019.
- LOV-2019-06-21-41 [Lov om endringer i verdipapirhandelloven mv. \(prospekt, markedsmisbruk, tilsyn og sanksjoner\)](#) – ikrafttredelse 21.07.2019
- LOV-2019-12-06-76 [Lov om endringer i referanserenteloven mv-. \(gjennomføring av referanseverdiforordningen\)](#) – ikrafttredelse 20.12.2019
- LOV-2019-12-20-109 [Lov om behandling av opplysninger i kredittopplysningsvirksomhet \(kredittopplysningsloven\)](#) – kunngjort 20.12.2019, ikke trådt i kraft
- LOV-2019-12-20-88 [Lov om endringer i eigedomsskattelova](#) – 20.12.2019

LOVFORARBEIDER

- Prop.96 LS (2018-2019) [Endringer i verdipapirhandelloven mv. \(prospekt, markedsmisbruk, tilsyn og sanksjoner\) og samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av forordning \(EU\) nr. 596/2014 og \(EU\) 2017/1129](#) – 10.04.2019
- Prop.97 L (2018-2019) [Lov om Norges Bank og pengevesenet mv. \(sentralbankloven\)](#) – 10.04.2019
- Innst.336 L (2018-2019) [Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i verdipapirhandelloven mv. \(prospekt, markedsmisbruk, tilsyn og sanksjoner\)](#) – 20.05.2019
- Innst.338 L (2018-2019) [Innstilling fra finanskomiteen om Lov om Norges Bank og pengevesenet mv. \(sentralbankloven\)](#) – 28.05.2019

Prop.135 L (2018-2019)	Endringer i aksjelovgivningen mv. (langsiktig eierskap i noterte selskaper mv.) – 21.06.2019
Prop.128 L (2018-2019)	Endringer i finansforetaksloven mv. (diverse endringer) – 21.06.2019
Prop. 136 L (2018-2019)	Opphevelse av omstillingslova – 30.08.2019
Prop. 37 LS (2019-2020)	Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014 – 13.12.2019

FORSKRIFTER

- [Forskrift om overgangsregler for krav til bosted og statsborgerskap i norske aksje- og allmennaksjeselskaper ved Storbritannias utreden av Den europeiske union](#) – Norsk forskrift kunngjort 10.04.2019
- [Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven \(verdipapirforskriften\) – om clearingplikt](#) – Kunngjort 15.04.2019
- [Forskrift om unntak fra krav i MiFIR-forskriften om gjennomsiktighet før og etter handel for Bank of England](#) – Norsk forskrift kunngjort 15.04.2019
- [Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven \(verdipapirforskriften\) – om unntak for Bank of England og United Kingdom Debt Management Office fra EMIR-regelverk](#) – Norsk forskrift kunngjort 15.04.2019
- [Forskrift om endring i midlertidig forskrift om investeringsvirksomhet og investeringstjenester fra foretak i tredjeland til profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter i Norge \(kontraktskontinuitet\)](#) – Norsk forskrift kunngjort 15.04.2019
- [Endring i mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland](#) – Kunngjort 25.04.2019
- [Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av EØS-regler om vedtatte internasjonale regnskapsstandarder](#) Kunngjort 14.05.2019
- [Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven \(verdipapirforskriften\)](#) – Kunngjort 18.06.2019
- [Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av EØS-regler om vedtatte internasjonale regnskapsstandarder](#) Kunngjort 17.06.2019
- [Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av EØS-regler om vedtatte internasjonale regnskapsstandarder](#) Kunngjort 17.06.2019
- [Forskrift om overgangsbestemmelser til lov 21. juni 2019 nr. 41 om endringer i verdipapirhandelloven mv. \(prospekt, markedsmisbruk, tilsyn og sanksjoner](#) – Norsk forskrift kunngjort 28.06.2019
- [Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven \(verdipapirforskriften\)](#) – Kunngjort 28.06.2019

- [Forskrift om endring i forskrift 15.desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven](#) – Kunngjort 03.07.2019
- [Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven \(verdipapirforskriften\)](#) – Norsk forskrift kunngjort 09.09.2019
- [Forskrift om endring i forskrift 25. august 2015 nr. 999 til finansforetaksloven om gjennomføring av Solvens II-direktivet](#) – Kunngjort 20.09.2019
- [Delegering av kompetanse til Finanstilsynet til å gjennomføre kommisjonsdelegerte rettsakter \(nivå 2-regelverk\) inntatt i, eller forventet inntatt i, EØS-avtalen vedlegg IX](#) – Kunngjort 01.11.2019
- [Forskrift om tilbaketrekking av betalingsmidler 1000-kroneseddelen](#) – Kunngjort 07.11.2019
- [Forskrift om krav til nye utlån med pant i bolig \(boliglånsforskriften\)](#) – Kunngjort 18.11.2019
- [Forskrift om lån fra Husbanken](#) – Kunngjort 22.11.2019
- [Forskrift om endring i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven](#) – Kunngjort 28.11.2019
- [Forskrift om endring i forskrift 25. august 2015 nr. 999 til finansforetaksloven om gjennomføring av Solvens II-direktivet](#) – Kunngjort 05.12.2019
- [Forskrift om aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers adgang til å yte finansiell bistand til ansattes erverv av aksjer](#) – Kunngjort 10.12.2019
- [Forskrift om endring i forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder](#) – Kunngjort 10.12.2019
- [Overgangsregler til lov 6. desember 2019 nr. 77 om endringer i aksjelovgivningen mv. \(langsiktig eierskap i noterte selskaper mv.\)](#) – Kunngjort 12.12.2019
- [Forskrift om endring i forskrift om særavgifter](#) – Kunngjort 16.12.2019
- [Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av EØS-regler om vedtatte internasjonale regnskapsstandarder](#) – Kunngjort 16.12.2019
- [Bestemmelser om pengepolitikken](#) – Kunngjort 17.12.2019
- [Forskrift om bestemmelser om årsregnskap mv. for Folketrygdfondet](#) – Kunngjort 17.12.2019
- [Bestemmelse om beslutningsgrunnlag og råd om motsyklisk kapitalbuffer](#) – Kunngjort 17.12.2019 (Rettet 18.12.2019)
- [Forskrift om endring av CRR/CRD IV-forskriften mv. \(inkorporering av kapitalkravsforordningen\)](#) – Kunngjort 19.12.2019
- [Forskrift om endring i forskrift 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern](#) – Kunngjort 19.12.2019

- [Forskrift om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør](#) – Kunngjort 20.12.2019
- [Forskrift om likeverdsvurderingar etter verdipapirmarkedsdirektivet og – forordningen](#) – Kunngjort 23.12.2019
- [Forskrift om referanseverdi-loven \(referanseverdiforskriften\)](#) – Kunngjort 23.12.2019
- [Bestemmelser om årsregnskap mv. for Norges Bank](#) – Kunngjort 27.12.2019
- [Forskrift om adgang til lån og innskudd i Norges Bank](#) – Kunngjort 27.12.2019
- [Forskrift om renter ved forsinket betaling og kompensasjon for inndrivelseskostnader](#) – Kunngjort 27.12.2019
- [Forskrift om endringer i forskrift om særavgifter](#) – Kunngjort 27.12.2019
- [Fullmakter til Norges Bank for forvaltningen av statsgjeld](#) – Kunngjort 30.12.2019
- [Utfyllende bestemmelser til mandat for forvaltningen av statsgjeld](#) – Kunngjort 30.12.2019
- [Mandat for forvaltningen av statsgjeld](#) – Kunngjort 30.12.2019
- [Forskrift om overgangsregler til lov 15. mars 2019 nr. 6 om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør mv. \(verdipapirsentralloven\)](#) – Kunngjort 30.12.2019

RUNDSKRIV FRA FINANSTILSYNET

- [Rapportering for forsikringsforetak i forbindelse med årsregnskapet 2018](#) – publisert 24.01.2019
- [Retningslinjer for klagebehandling i bank-, finans-, forsikrings- og verdipapirverksemd](#) – publisert 09.04.2019
- [Krav til finansforetakenes utlånspraksis for forbrukslån](#) – publisert 25.04.2019
- [Rundskriv om finansagenter](#) – publisert 10.05.2019
- [Veileder til hvitvaskingsloven](#) – publisert 31.05.2019
- [Definisjonen av alternative investeringsfond og prosjektfinansieringsselskaper](#) – publisert 04.06.2019
- [Veileder til hvitvaskingsloven - korrigering av rundskriv 8/2019](#) – publisert 27.06.2019
- [Veiledning til etterlevelse av hvitvaskingsregelverket i eiendomsmeglingsvirksomhet 11/2019](#) – Publisert 02.09.2019
- [Oppdaterte og nye vedlegg til rundskriv 12/2016: Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov](#) – publisert 09.10.2019
- [Retningslinjer for gjenopprettingsplanar for verdipapirforetak 12/2019](#) – Publisert 11.12.2019

- [Krav til nye utlån med pant i bolig 13/2019](#) – Publisert 20.12.2019
- [Veiledning om revisorers og revisjonsselskapers etterlevelse av hvitvaskingsregelverket 14/2019](#) – Publisert 23.12.2019
- [Veiledning om regnskapsføreres og regnskapsførerselskapers etterlevelse av hvitvaskingsregelverket 15/2019](#) – Publisert 23.12.2019

NYE FORSLAG, HØRINGER, PROPOSISJONER OSV.

HØRINGER

- [Høring - Aksjeeiere skal få økt innflytelse](#) – publisert 31.01.2019
- [Høring – forslag til gjennomføring av direktiv \(EU\) 2017\(828 i norsk rett og endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven § 8-10](#) – publisert 31.01.2019
- [Forslag til ny forskrift om registrering og offentliggjøring av mellombalanser](#) – Publisert 12.08.2019
- [Høring – Forslag til endring av tjenesteloven og utkast til forskrift om geoblokkering og andre former for diskriminering basert på nasjonalitet, bosted eller etableringssted i det indre marked](#) – Publisert 19.09.2019
- [Høring om ny lov om røystingsrådgivevarer og endringer i aksjelovgivningen mv.](#) – Publisert 19.11.2019
- [Høring om endringer i aksjelovgivningen mv. om tilknytningskrav for styremedlemmer og daglig leder mv](#) – Publisert 21.11.2019

PROPOSISJONER

- Prop. 138 S (2018-2019) [Samtykke til å sette i kraft en protokoll til endring av skatteavtalen mellom Norge og Sveits, undertegnet i Oslo 20. juni 2019](#) – 13.09.2019

NYHETER OM STATEN SOM AKSJONÆR

- [Staten har solgt seg ut av Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS \(VESO\)](#) - publisert 29.05.2019.
Nærings- og fiskeridepartementet har solgt sin 34 prosent eierandel i VESO. Etter salget eier ikke staten lenger aksjer i selskapet.
- [Staten har solgt aksjer i Entra](#) – publisert 05.06.2019.
Den 5. juni 2019 solgte staten om lag 20,3 millioner aksjer i Entra for 2,5 milliarder kroner. Statens eierandel gikk ned fra 33,4 prosent til 22,4 prosent.
- [Statens eierberetning av 2018](#) – publisert 11.06.2019.
Den 11.06.2019 ble statens eierberetning for 2018 publisert, en årsrapport for statens direkte eierskap i selskaper. Beretningen gir oversikt over resultatene og viktige hendelser for selskapene hvor staten er eier. Statens eierberetning inneholder også en kort

beskrivelse av statens eierstyring, inkludert hvilke forventninger staten som eier har til selskapene og hvordan staten som eier følger opp forventningene.

NORSK UTVALG FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE - NUES

- [NUES endrer ikke anbefalingen i 2019](#) - publisert 11. april 2019
Den gjeldende anbefalingen ble gitt ut 17. oktober 2018.
Denne ble ikke endret for 2019. Lederen av NUES uttaler at de venter lovgivning om både rettigheter for aksjonærer og revisorer i 2019 eller 2020, og at det kan foranledige endringer av anbefalingen i 2020.

ANDRE NYHETSSAKER FRA NORGE

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTETS TOLKNINGSUTTALELSER

- [§ 13-4 Adgang til oppskrivning av aksjenes pålydende som alternativ til vederlagsaksjer](#)

Spørsmål om adgang til oppskrivning av aksjenes pålydende som alternativ til vederlagsaksje.

Aksjeloven og allmennaksjeloven § 13-4 regulerer utstedelse av aksjer i det overtakende selskapet, enten det overtakende selskapet stiftes ved fusjonen eller det utstedes aksjer i et eksisterende selskap. Det fremkommer ikke av ordlyden i aksjelovene om det kan foretas oppskrivning av pålydende i et slikt tilfelle.

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) uttaler at departementet ikke er kjent med at spørsmålet tidligere er behandlet i rettspraksis eller i forarbeidene til aksjelovene.

Vurderingen fra Nærings- og fiskeridepartementet er nyansert, men departementet uttaler bla. følgende:

«Det innebærer at det etter departementets oppfatning vil være anledning til å oppskrive aksjenes pålydende. Relevante hensyn ivaretas ved at transaksjonen gjennomføres i henhold til reglene for fisjon og fusjon etter aksjeloven kapittel 13 og 14. Reglene skal sikre rettmessige fordelingen av vederlag til aksjeeierne og verdiene som er til fordeling mellom dem. Reglene ivaretar også kreditors interesse. Så lenge disse interessene ivaretas, er det etter departementets vurdering anledning til å oppskrive aksjenes pålydende i stedet for å utstede vederlagsaksjer.»

EU/EØS

RETTSAKTER

- [Insolvens, restrukturering og ny sjanse](#)
Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/1023 av 20. juni 2019 om forebyggende restruktureringsrammeverk, om insolvens- og dechargeprosedyrer og om tiltak for å øke effektiviteten av restrukturerings-, insolvens- og dechargeprosedyrer, og om endring av direktiv (EU) 2017/1132 (direktiv om insolvens og restrukturering).

Europaparlaments- og rådsdirektiv publisert i EU-tidende 26.06.2019.
EØS/EFTA vurderer relevans per dags dato.

- [Generelt selskapsrettsdirektiv: endringsbestemmelser om bruk av digitale verktøy og prosesser](#)
Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/1151 av 20. juni 2019 om endring av direktiv (EU) 2017/1132 med hensyn til bruk av digitale verktøy og prosesser i selskapsretten.
Europaparlaments- og rådsdirektiv publisert i EU-tidende 11.7.2019
EØS/EFTA vurderer relevans per dags dato.
- [Årsregnskapsdirektivet \(4. selskapsdirektiv\)](#)
Vedr. fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 med hjemmel i traktatens artikkel 54 paragraf 3 bokstav g) om årsregnskapene for visse selskapsformer.
Anmodning om fortolkning sendt til EU-domstolen 12.10.2018 og kunngjort i EU-tidende 07.01.2019
- [Tilsyn med verdipapirforetak](#)
Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) (EU) 2019/2034 av 27. november 2019 om tilsyn med verdipapirforetak og om endring av direktiv 2002/87/EF, 2009/65/EF, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU og 2014/65/EU.
Europaparlaments- og rådsdirektiv publisert i EU-tidende 05.12.2019
Forslag til regler har vært på høring av EU-kommisjonen og er nå til behandling i Europaparlamentet og Rådet.
- [Generelt selskapsrettsdirektiv: endringsbestemmelser om grenseoverskridende omdanninger, fusjon og spaltning av selskaper](#)
Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/2121 av 27. november 2019 om endring av direktiv (EU) 2017/1132 vedrørende grenseoverskridende omdanning, fusjon og spaltning av selskaper. Direktivet fastsetter felles prosedyrer på EU-nivå for hvordan et selskap kan flytte fra ett EØS-land til et annet, fusjonere eller spaltes i to eller flere enheter på tvers av grensene, uten at selskapet må avvikles i den opprinnelige registreringsstaten.
Europaparlaments- og rådsdirektiv publisert i EU-tidende 12.12.2019
EØS/EFTA vurderer relevans per dags dato
- [OMF-direktivet om utstedelse av og tilsyn med særlig sikrede obligasjoner](#)
Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/2162 av 27. november 2019 om offentlig tilsyn med særlig sikrede obligasjoner og særlig sikrede realkredittobligasjoner og om endring av direktiv 2009/65/EF og direktiv 2014/59/EU.
Europaparlaments- og rådsdirektiv publisert i EU-tidende 18.12.2019
EØS/EFTA vurderer relevans per dags dato
- [Revisjon av EUs finanstilsyn: endringer til Solvens II-, MiFID II- og hvitvaskingsdirektivene](#)
Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/2177 av 18. desember 2019 om endring av direktiv 2009/138/EF om adgang til å starte og utøve virksomhet innen forsikring og gjenforsikring (Solvens II), direktiv 2014/65/EU om markeder for finansielle instrumenter og av direktiv (EU) 2015/849 om tiltak for å hindre at finanssystemet brukes til hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme.
Europaparlaments- og rådsdirektiv publisert i EU-tidende 27.12.2019
EØS/EFTA vurderer relevans per dags dato

FORSLAG TIL RETTSAKTER

- [Verdipapiriseringsforordningen: utfyllende bestemmelser om rapportering av opplysninger](#)
(Utkast) Delegert kommisjonsforordning (EU) .../... av 12. november 2019 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2402 om fastsettelse av tekniske reguleringsstandarter som presiserer hvilke opplysninger som skal innberettes i overensstemmelse med STS-meddelelseskravene.
Utkast til delegert kommisjonsforordning sendt til Europaparlamentet og Rådet for klarering 12.11.2019
- [Verdipapiriseringsforordningen: utfyllende bestemmelser om innsamling, bruk og kontroll av data](#)
(Utkast) Delegert kommisjonsforordning (EU) .../.. av 29. november 2019 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2402 med hensyn til tekniske reguleringsstandarter verdipapiriseringsregisterets operasjonelle standarter for datainnsamling, -aggregering, -sammenligning og -adgang og for kontroll av fullstendighet og konsistens av dataene.
Utkast til delegert kommisjonsforordning sendt til Europaparlamentet og Rådet for klarering 29.11.2019 – Publisert 01.12.2019
- [Verdipapiriseringsforordningen: utfyllende bestemmelser om krav til opplysninger ved søknader om registrering av registre](#)
(Utkast) Delegert kommisjonsforordning (EU) .../.. av 29. november 2019 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2402 med hensyn til tekniske reguleringsstandarter som angir hvilke opplysninger som skal inngå i søknaden om registrering som verdipapiriseringsregister og i den forenklete søknaden om en utvidelse av registreringen som transaksjonsregister.
Utkast til delegert kommisjonsforordning sendt til Europaparlamentet og Rådet for klarering 29.11.2019 – Publisert 01.12.2019
- [EMIR-forordningen: utfyllende bestemmelser om ordninger for reduksjon av motparters kredittrisiko forbundet med obligasjoner med fortrinnsrett og verdipapiriseringer](#)
(Utkast) Delegert kommisjonsforordning (EU) .../... av 16. desember 2019 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012 med hensyn til tekniske reguleringsstandarter for spesifisering av kriterier for etablering av ordninger for tilstrekkelig å redusere motparters kredittrisiko forbundet med obligasjoner med fortrinnsrett og verdipapiriseringer, og om endring av delegert forordning (EU) 2015/2205 og (EU) 2016/1178.
Utkast til delegert kommisjonsforordning sendt til Europaparlamentet og Rådet for klarering 16.12.2019 – Publisert 16.12.2019
- [Kapitalkravsforordningen \(CRR\): endringsbestemmelser om den alternative standardiserte tilnærmingen til markedsrisiko](#)
(Utkast) Delegert kommisjonsforordning (EU) .../... av 17. desember 2019 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 med hensyn til den alternative standardiserte tilnærmingen til markedsrisiko.
Utkast til delegert kommisjonsforordning sendt til Europaparlamentet og Rådet for klarering 17.12.2019 – Publisert 19.12.2019

KOMMISSJONSMEDDELELSER OM RETTSAKTER

- [Regnskapsdirektivet: endringsbestemmelser om store selskapers informasjonsplikt om sosiale og miljømessige forhold](#) (20.02.2019)
Høring om planlagte utfyllende bestemmelser igangsatt av Kommisjonen 20.02.2019
- [Selskapsrett: endringsbestemmelser om fremme av langsiktig aksjonærengasjement](#)
EU-høring om retningslinjer for rapport om godtgjørelser igangsatt 01.03.2019

EØS-KOMITÉVEDTAK

- [Generelt selskapsrettsdirektiv \(kodifisering\)](#)
EØS-komitéen fattet vedtak 10.07.2019
- [Gjenoppretting og avvikling av banker og verdipapirforetak: utfyllende bestemmelser](#)
EØS-komitéen fattet vedtak 27.09.2019
- [Internasjonale regnskapsstandarder: endringsbestemmelser om IAS 19](#)
EØS-komitéen fattet vedtak 13.12.2019
- [Internasjonale regnskapsstandarder: endringsbestemmelser for IAS 28](#)
EØS-komitéen fattet vedtak 13.12.2019
- [Regulering av verdipapirregistre og forbedring av verdipapiroppgjørssystemet: utfyllende bestemmelser om bøter og dekningshandel ved forsinket oppgjør](#)
EØS-komitéen fattet vedtak 13.12.2019

EØS-NOTATER

- [Internasjonale regnskapsstandarder: endringsbestemmelser for IAS 28](#)
EØS-notat offentliggjort 04.06.2019
- [Internasjonale regnskapsstandarder: endringsbestemmelser for IAS 19](#)
EØS-notat offentliggjort 04.06.2019
- [EUs fjerde hvitvaskingsdirektiv – AMLD IV](#)
Europaparlaments og Rådsdirektiv (EU) 2015/849 av 20. mai 2015 om forebyggende tiltak mot bruk av det finansielle systemet i forbindelse med hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme.
Gjennomføringsnotat publisert 12.11.2019

NY RETTSPRAKSIS, FORVALTNINGSPRAKSIS M.M.

NORGE

RETTSPRAKSIS

HØYESTERETT

[HR-2019-317-A, 15.02.2019](#)

En advokat som var avviklingsstyre for et aksjeselskap med fire kommuner som aksjonærer, hadde ikke inkludert et anmeldt krav i en kreditorliste som var sendt eierkommunene, og hadde senere avvist kravet. Vedkommende kreditor reiste erstatningssak mot advokaten, jf. aksjeloven § 17-1. Høyesterett kom til at advokaten ikke hadde opptrådt uaktsomt ved ikke å inkludere kravet på kreditorlisten. Det måtte fremstå som høyst usikkert om det forelå noe berettiget krav. Advokaten hadde heller ikke senere på uforsvarlig måte unnlatt å anerkjenne kravet. Han hadde også rådet generalforsamlingen til å vente med sletting til eventuelle tvister om anmeldte krav var avklart. Dersom dette rådet hadde blitt fulgt, kunne det ha gitt vedkommende kreditor mulighet for dekning gjennom de kommunale garantiene som var avgitt. Advokaten hadde heller ikke på annen måte unnlatt å ivareta vedkommende kreditors interesser. Tingrettens dom, som frifant advokaten, ble stadfestet.

[HR-2019-615-U, 27.03.2019](#)

I sak om tvangsfravikelse av andel i borettslag, jf. burettslagslova § 5-23, hadde andelseieren frivillig solgt andelen før hun anket tingrettens dom. Ankeutvalget kom i motsetning til lagmannsretten til at hun ikke lenger hadde rettslig interesse i å få prøvd rettmessigheten av kravet om tvangsfravikelse. Dette gjaldt selv om hun hadde varslet at hun ville reise erstatningssøksmål mot borettslaget. Utvalget uttalte at når en anke avvises på grunnlag av at den rettslige interesse er bortfalt, kan det heller ikke impliseres noen aksept av resultatet i tingretten, og underinstansens avgjørelse av tvistegjenstanden får da ingen materiell rettskraftvirkning. Lagmannsrettens kjennelse ble opphevet.

[HR-2019-1073-A, 06.06.2019](#)

Et aksjeselskap som hadde inngått ufordelaktige avtaler i strid med aksjeloven § 3-8, gikk senere konkurs. Konkursboet rettet krav om tilbakeføring mot selskapets daglige leder og avgiveren av hans ansvarsforsikring i medhold av aksjeloven § 3-8 tredje ledd jf. § 3-7 andre ledd. Kravet var foreldet på selskapets hånd. Høyesterett kom til at konkursboet ikke kunne gjøre et slikt krav gjeldende som et selvstendig krav på ulovfestet grunnlag. Det ble vist til at ansvarsnormen som § 3-8 tredje ledd bygget på, måtte få sentral betydning for om konkursboet kunne gjøre gjeldende et selvstendig krav. Avgjørelsen av spørsmålet om medvirkerens tilbakeføringsansvar ville være sammensatt og vurderingspreget, og kunne også reise bevissspørsmål, i motsetning til det garantipregede ansvaret etter aksjeloven § 2-19. Her har det vært akseptert at krav som ville vært foreldet på selskapets hånd, kunne forfølges som et selvstendig krav for boet. Et utvidet vern for konkursboet i tilfeller som dette ville derfor kreve lovgivning, på samme måte som spørsmålet om utvidet vern ved krav etter aksjeloven § 17-1. Kravet var derfor foreldet også på konkursboets hånd. Anken over lagmannsrettens dom, som i likhet med tingretten også hadde kommet til at kravet var foreldet, ble forkastet.

[HR-2019-1447-U, 26.07.2019](#)

Lagmannsretten hadde dømt en tiltalt for markedsmanipulasjon, jf. [verdipapirhandelloven § 17-](#)

[§ 3](#) første ledd jf. [§ 3-8](#) første ledd jf. [§ 3-1](#) første ledd første punktum. Ankeutvalget uttalte at lagmannsrettens dom måtte forstås slik at det var funnet bevist at de opplysningene som ble gitt i den børsmeldingen som saken blant annet gjaldt, faktisk var villedende. Tiltalte hadde også vært klar over dette. Lovens vilkår «egnet til» å gi villedende signaler var korrekt anvendt. Den generelle rettsstridsreservasjonen fikk ikke anvendelse. Tiltaltes anke over lagmannsrettens rettsanvendelse, subsidiært saksbehandlingen, ble ikke tillatt fremmet. (Rt-sammendrag)
Henvisninger: [Verdipapirhandeloven \(2007\) §3-1, §3-8, §17-3](#)

[HR-2019-1726-A – UTV-2019-771, 11.09.2019](#)

Et investeringsselskap som var registrert på Cayman Islands og ledet fra Norge, var skattlagt i Norge for gevinster ved realisasjon av indirekte eide aksjer i selskaper hjemmehørende utenfor EØS. Høyesteretts flertall på tre dommere kom i likhet med lagmannsretten til at vilkårene for skattefritak for verdipapirfond for slike gevinster etter [skatteloven § 10-31](#) tredje ledd slik bestemmelsen lød i 2012 - nå [§ 10-20](#) andre ledd - var oppfylt. Flertallet uttalte at begrepet verdipapirfond i [§ 10-31](#) måtte forstås som fond som falt inn under legaldefinisjonen i [verdipapirfondloven § 1-2](#) første ledd nr. 1. Vilkåret i denne bestemmelsen om at fondet måtte være oppstått ved innskudd fra en ubestemt krets av personer ble ansett oppfylt. Mindretallet på to dommere kom til at legaldefinisjonen i [verdipapirfondloven](#) ikke kunne tillegges avgjørende betydning, og at virksomheten ikke kunne anses som et verdipapirfond etter [skatteloven § 10-31](#) tredje ledd. Statens anke over lagmannsrettens dom ble forkastet. Dissens 3-2. (Rt-sammendrag)

Henvisninger: [Skatteloven \(1999\) §10-20, §10-31](#) | [Verdipapirfondloven \(2011\) §1-2](#)

[HR-2019-1954-A, 22.10.2019](#)

Et varamedlem til styret i et samvirkelag, som mente at han urettmessig ikke var blitt gjenvalgt til dette vervet, reiste sak om gyldigheten av årsmøtevedtaket. Mens saken sto for retten, ble det holdt nytt årsmøte og nytt styrevalg. Høyesterett, som behandlet saken i avdeling, kom til at [samvirkeloven § 56](#) må forstås slik at bestemmelsen gir adgang til søksmål også om årsmøtevedtak som er avløst av et nytt vedtak på neste årsmøte. Bestemmelsen er knyttet til [aksjeloven § 5-22](#), og rettspraksis og juridisk teori i tilknytning til denne bestemmelsen og dens forgjengere stiller ikke krav til rettslig interesse som søksmålsvilkår, i motsetning til det som gjelder etter [tvl. § 1-3](#). Det er tilstrekkelig at man tilhører en av de personkategoriene som er nevnt i bestemmelsen. (Rt-sammendrag)

Henvisninger: [Tvisteloven \(2005\) §1-3](#) | [Samvirkelova \(2007\) §56](#) | [Aksjeloven \(1997\) §5-22](#)

[HR-2019-2206-A 27.11.2019](#)

En rekke europeiske lastebilprodusenter var ilagt omfattende bøter av EU-kommisjonen for prissamarbeid. Posten Norge AS med norske og utenlandske datterselskaper hadde kjøpt et betydelig antall lastebiler av disse produsentene, også av et norsk datterselskap av en av dem. Dette datterselskapet var ikke omfattet av kommisjonsvedtaket. Posten Norge AS med datterselskaper reiste sak for Oslo tingrett mot samtlige produsenter sammen med det norske datterselskapet under henvisning til [Luganokonvensjonen artikkel 6](#) nr. 1 om særlige verneting. Det ble gjort gjeldende at de saksøkte var solidarisk ansvarlige for tapet som prissamarbeidet hadde påført saksøkerne. Høyesterett, som behandlet saken i avdeling, uttalte at betingelsen i [Luganokonvensjonen artikkel 6](#) nr. 1 om at kravene må være nært forbundet for at bestemmelsen skal komme til anvendelse – «tilknytningskravet» – forutsetter at den samme rettslige og faktiske situasjon gir risiko for forskjellig bedømmelse ved separat behandling. Saksøkeren har bevisbyrden for at vilkårene for kumulasjon er oppfylt. Ved prøvingen må det foretas en relativt utførlig vurdering av om kravene er så nært forbundet rettslig og faktisk at det er ønskelig å forene dem til felles behandling. Saksøkeren må påvise en viss sannsynlighet for at tilknytningskravet er oppfylt. En ren pretensjon fra saksøkerens side er imidlertid ikke

tilstrekkelig. At det norske datterselskapet ikke var omfattet av kommisjonsvedtaket var ikke til hinder for at selskapet kunne gjøres til ankersaksøkt. Det kunne heller ikke stilles krav om at selskapet skulle ha deltatt på lik linje med adressatene for vedtaket. Prosessforutsetningen i [Luganokonvensjonen artikkel 6](#) nr. 1 ble ansett oppfylt også for de utenlandske saksøkerne. Søksmålet fra samtlige saksøkere ble etter dette tillatt fremmet overfor samtlige saksøkte. (Rt-sammendrag)

Henvisninger: [Tvisteloven \(2005\) LK A6](#)

LAGMANNSRETTENE

[LF-2018-87963, publisert 11.01.2019](#)

En aksjeeier fikk ikke medhold i sitt krav om innløsning av aksjene sine. Saken reiste spørsmål om de øvrige aksjeeierne hadde misbrukt sin innflytelse i selskapet og om det hadde oppstått et alvorlig og varig motsetningsforhold mellom aksjeeieren og de øvrige aksjeeierne i selskapet vedrørende driften av selskapet, jf. [aksjeloven § 4-24](#) første ledd henholdsvis nummer 2 og 3. Lagmannsretten fant at ingen av disse to alternative grunnvilkårene var oppfylt. Uttalt at forarbeidene til [aksjeloven § 4-24](#) viser at bestemmelsen legger an en høy terskel for å innløse en aksjeeiers aksjer. Bestemmelsen er ment som en «sikkerhetsventil i tilfeller hvor det er tale om vesentlige tilsidesettelser av en aksjeeiers rettigheter eller dyptgripende motsetninger med ødeleggende maktkamper». Det er en forutsetning at bestemmelsen «først og fremst» kommer på tale når salg «ikke fremstår som rimelig». Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §4-24](#)

[LA-2018-40052, publisert 18.01.2019](#)

Etter at en fusjon mellom to selskaper viste seg å være mindre vellykket, kjøpte holdingsselskapet til eier av det ene sammenslåtte selskapet ut deler av virksomheten for å starte på nytt i eget driftsselskap. Det fusjonerte selskapet og de øvrige eieres holdingsselskaper gikk til sak mot ham og hans selskaper med krav om erstatning som følge av påståtte illojale handlinger i strid med ansvaret som styremedlem, lojalitetsplikten som ansatt, lojalitetsplikten etter aksjonæravtalen og i strid med [markedsføringsloven § 25, § 28](#). Videre gjaldt søksmålet krav fra et av holdingsselskapene om revisjon av en aksjekjøpsavtale etter [avtaleloven § 36](#). Søksmålet førte ikke fram, verken i tingretten eller lagmannsretten.

Henvisninger: [Avtaleloven \(1918\) §36](#) | [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#) | [Markedsføringsloven \(2009\) §25, §28](#).

[LH-2018-95070, publisert 22.01.2019](#)

Saken gjelder gyldigheten av vedtak om å avsette et styremedlem i en stiftelse. Lagmannsretten kom til at styret etter stiftelsesloven ikke har kompetanse til å avsette et styremedlem. Lagmannsretten påpekte muligheten til å opprette et organ som tildeles kompetanse gjennom vedtektene til å avsette styremedlem, jf. [stiftelsesloven § 36](#). Denne muligheten var ikke benyttet. På grunnlag av partenes påstandsgrunnlag bemerket lagmannsretten at det aktuelle styremedlemmet ikke i vesentlig grad hadde tilsidesatt sine forpliktetelser som styremedlem i stiftelsen, og at hun ikke hadde vist seg uegnet som varamedlem til styret.

Henvisninger: [Stiftelsesloven \(2001\) §36](#)

[LB-2017-188885, publisert 24.01.2019](#)

Saken gjaldt krav om prisavslag grunnet mangel ved bad. En leilighet var oppusset i 2016 før salg med blant annet nye fliser, baderomsinnredning, wc og dusjkabinett, og badet fremstod som nytt på visning. I salgsdokumentene var badet beskrevet som totaloppusset av fagfolk. Det forelå da en mangel etter [avhendingslova § 3-7](#) ved at det var gitt mangelfulle opplysninger når kjøper ikke ble gjort oppmerksom på at det ikke var lagt membran og heller ikke skiftet et over 50 år

gammelt sluk. Reklamasjonsfristen etter [§ 4-19](#) var overholdt. Prisavslaget etter [avhendingslova § 4-12](#) ble fastsatt til 190 000 kroner i samsvar med fagkyndig vurdering av utbedringskostnadene. Henvisninger: [Avhendingslova \(1992\) §3-7, §4-12, §4-19](#) | [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LB-2017-96443, publisert 05.02.2019](#)

Tre kreditorer i et avviklet selskap krevde selskapets sikkerhetsstillelser kjent ugyldig etter [aksjeloven § 8-11](#) jf. [§ 8-7](#). Kravet oppstod i forbindelse med fordeling etter et tvangssalg. Lagmannsretten fant – som tingretten – at kreditorene hadde rettslig interesse og tok kravene til følge. Med hensyn til rettslig interesse drøfter lagmannsretten kravene om aktualitet og tilknytning, jf. [tvisteloven § 1-3](#), samt betydningen av at søksmålsinteresse inntrådte etter at tingretten tok saken opp til doms. Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §8-7, §8-11](#) | [Tvisteloven \(2005\) §1-3](#)

[LB-2016-151129 – UTV-2019-384, publisert 20.03.2019](#)

Saken gjaldt ligningen av selskapet X for inntektsårene 2007 og 2008, og om skatteklagenemndas vedtak var gyldig. Konkret var spørsmålet om avtaler inngått mellom selskapet X og selskapet Y medførte at selskapene hadde etablert et indre selskap, eventuelt med X som en form for stille deltaker. I så fall ville gevinsten, som X fikk ved realisasjon av avtaleforholdet i 2008, være skattefri etter [skatteloven § 2-38](#) (Fritaksmetoden). I likhet med tingretten kom lagmannsretten til at det ikke forelå en aktivitet mellom X og Y som var knyttet sammen på en slik måte at det var naturlig å anse den samlede aktivitetsutøvelsen som en enhet. Det var da ikke etablert et selskap og fritaksmetoden kom ikke til anvendelse. Skatteklagenemndas vedtak var gyldig, og ligningen for selskap X, for inntektsårene 2007 og 2008, ble opprettholdt.

Henvisninger: [Selskapsloven \(1985\) §1-1](#) | [Skatteloven \(1999\) §2-38](#)

[LB-2018-11980, publisert 25.03.2019](#)

Saken gjaldt ombygging av en leilighet og påståtte feil og mangler ved arbeidet som var utført. Entreprenør i henhold til kontrakten var et nystartet norsk selskap. Dette selskapet var en agent for et litauisk entreprenørselskap som skulle utføre arbeidet og tilføre midler for gjennomføringen. Under byggeprosjektet trakk det litauiske selskapet seg ut og det norske selskapet fikk problemer med likviditeten. Byggherren hevet kontrakten og ny entreprenør ble engasjert. Byggherren hadde fått medhold – i en fraværssdom – i erstatningskrav mot det norske selskapet, men dette selskapet var uten midler. Byggherren hadde derfor rettet erstatningskrav mot daglig leder og styremedlem i det norske selskapet etter [aksjeloven § 17-1](#). I tillegg hadde byggherren rettet krav mot ansvarshavende overfor kommunen og en rørlegger. I likhet med tingretten kom lagmannsretten til at det ikke var grunnlag for kravene mot daglig leder, ansvarshavende og rørleggeren, og anken ble dermed forkastet.

Henvisninger: [Plan- og bygningsloven \(1985\) §97, §98](#) | [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LB-2019-29980, publisert 25.03.2019](#)

Anke over kjennelse i tingretten om tvangsoppløsning av selskap, jf. [aksjeloven § 16-15](#) første ledd nr. 3, ble forkastet. At oppløsningsgrunnen – manglende revisor – ikke lenger var til stede, måtte eventuelt forfølges gjennom krav om tilbakelevering av boet i medhold av [konkursloven § 136](#) jf. [aksjeloven § 16-18](#).

Henvisninger: [Konkursloven \(1984\) §136](#) | [Aksjeloven \(1997\) §16-15, §16-18](#)

[LG-2018-192399, publisert 28.03.2019](#)

Saken gjelder krav om sikkerhetsstillelse etter [aksjeloven § 12-6](#) nr. 2 andre punktum. Lagmannsretten fant ikke at det heftet feil ved tingrettens rettsanvendelse og forkastet anken.

(Sammendrag ved Lovdata.)

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §12-6](#)

[LG-2018-17373, publisert 11.04.2019](#)

Styreansvar i norsk morselskap som driver oljeproduksjon i USA. Erstatningskrav fra kreditorer for et tidligere usikret obligasjonslån som ikke ble fullt ut innfridd. Erstatningsgrunnlagene var ansvar etter [aksjeloven § 17-1](#), brudd på kapitalkravene [aksjeloven § 3-4](#) og [§ 3-5](#), samt at det ble foretatt ulovlig utdeling etter [aksjeloven § 3-6](#). Ingen av grunnlagene førte frem.

Lagmannsretten fant at regnskapene viste den reelle økonomiske situasjonen i konsernselskapet, og at det ikke forelå underkapitalisering i den perioden styreansvaret var gjort gjeldende for. Det var heller ingen andre erstatningsbetingende forhold fra styrets side. Forhandlinger med største kreditor for en låne- og swapfasilitet endte med kreditorskifte og en overskuddsdelingsavtale med tidligere kreditor. Lagmannsretten fant ikke at avtaleverket innebar ulovlig utdeling og utdeling var heller ikke skjedd. Styret handlet heller ikke uaktsomt ved inngåelsen av avtaleverket. Uttalelser om selskapskreditors adgang til å fremme krav knyttet til ulovlig utdeling. Enstemmig dom.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §3-4](#), [§3-5](#), [§3-6](#), [§17-1](#)

[LF-2018-172627, publisert 24.04.2019](#)

En mann var styreleder, daglig leder og eide og/eller kontrollerte en rekke selskaper som gikk konkurs i perioden 2014 – 2017. Etter bevisføringen for lagmannsretten fremsto det som at avtaler ble inngått og senere flyttet mellom selskapene slik det fremsto gunstigst på det aktuelle tidspunkt. Etter konkurs i eierselskapet til en industrihall oppsto tvist om eiendomsretten til blant annet en traverskran og ventilasjonsaggregatet i hallen. Lagmannsretten konkluderte med at begge disse innretningene var integrert i bygget og tilhørte konkursboet, jf. [panteloven § 3-4](#) (traverskranen) og [§ 2-2](#) første ledd bokstav c (ventilasjonsaggregatet). Vedkommende mann ble ilagt solidaransvar for sakskostnadene ved denne del av tvisten, jf. [tvisteloven § 20-7](#). Finansierende bank rettet erstatningskrav mot vedkommende i egenskap av styreleder/daglig leder, jf. [aksjeloven § 17-1](#). Lagmannsretten fant vilkårene oppfylt og ila erstatningsansvar som krevd.

Henvisninger: [Panteloven \(1980\) §2-2](#), [§3-4](#) | [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#) | [Tvisteloven \(2005\) §20-7](#)

[LB-2016-91081-2, publisert 29.04.2019](#)

Lagmannsretten kom til at det var grunnlag for NOKUS-beskatning av et norsk aksjeselskap for en andel av inntektene i selskap registrert i lavskattland, jf. skatteloven §§ 10-60 flg. At selskapene i lavskattland var i norsk «eie», var etter lagmannsrettens syn reelt sett avgjort allerede i Rt-2002-747. Selv om dommen ikke hadde formell rettskraftsvirkning, hadde avgjørelsen en særlig sterk konkret prejudikatsverdi i saken. Lagmannsretten kom til at selv om selskapsstrukturen gikk gjennom selskap hjemmehørende i EØS-land, var tredjelandsdimensjonen så sentral at man var utenfor EØS-avtalens anvendelsesområde. Skattyter hadde videre gitt ufullstendige opplysninger i selvangivelsene, slik at det gjaldt en tiårsfrist for å ta opp ligningene, jf. dagjeldende ligningslov § 9-6 nr. 1. Henvisninger: [Ligningsloven \(1980\) §9-6](#) | [EØS-loven \(1992\) EØSL](#) | [Skatteloven \(1999\) §10-60](#)

[LB-2017-153037-3, publisert 09.05.2019](#)

Daglig leder i et børsnotert selskap som utviklet og produserte avanserte interaktive digitale spill (massive multiplayer online role playing games) ble tiltalt for å ha manipulert markedet ved å publisere uriktig og villedende informasjon i utviklingsfasen om forhold av betydning for spillets forventede suksess ved lansering, og derved også for verdien av selskapets aksjer. Videre var daglig leder, samt to andre fra selskapets ledelse og ett styremedlem, tiltalt for å ha solgt

aksjer i selskapet med innsideinformasjon om manipulasjonen, samt om enkelte andre forhold. Tingretten kom til at det ikke var publisert uriktig eller villedende informasjon og frifant daglig leder for markedsmanipulasjon, mens han i lagmannsretten ble dømt for ett tilfelle som i forhold til tiltalen var av mindre betydning. For et annet tilfelle ble han frifunnet under dissens. Når det gjaldt tiltalen for innsidehandel, ble daglig leder, finansdirektør og styremedlemmet domfelt i tingretten for noen av forholdene. Styremedlemmet ble i lagmannsretten domfelt for de samme forholdene som i tingretten, mens daglig leder og finansdirektør ble frifunnet for innsidehandel, for daglig leders del under dissens på to punkter. Daglig leder ble dømt til betinget fengsel i 21 dager. Styremedlemmet ble dømt til fengsel i 10 måneder samt inndragning av gevinst på 3,5 millioner kroner.

Henvisninger: [Verdipapirhandelloven \(2007\) §3-1, §3-3, §3-8, §17-3](#)

[LB-2019-66531, publisert 20.05.2019](#)

Saken gjaldt tvangsoppløsning av et aksjeselskap etter [aksjeloven § 16-15](#) første ledd nr. 3. Lagmannsretten kom til at vilkårene for tvangsoppløsning var til stede og anken ble forkastet. Det forelå ikke manglende varsel og de materielle vilkårene for tvangsoppløsning var oppfylt. Selskapets beslutning om fravalg av revisjon hadde ikke virkning, da melding om dette ikke var sendt Foretaksregisteret.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §7-6, §16-15](#)

[LB-2018-26726, publisert 26.06.2019](#)

Saken gjaldt tiltale for ulovlig innsidehandel i aksjer på Oslo Børs. Tiltalte, som var en erfaren industriell investor, hadde deltatt i forhandlinger om en rettet emisjon i et selskap til betydelig overkurs. Kort tid før emisjonsavtalen ble inngått, kjøpte tiltalte aksjer i det samme selskapet på Oslo Børs. Lagmannsretten fant under dissens 6-1 at aksjekjøpene i markedet ikke innebar «misbruk» av innsideinformasjon etter [vphl. § 3-3](#), jf. [§ 3-2](#). Den eneste kurssensitive merinformasjonen som tiltalte hadde hatt på tidspunktet for aksjekjøpene, var hans egen plan om å investere i selskapet til betydelig overkurs. Kunnskap om egne investeringsplaner er ikke til hinder for å kjøpe aksjer i markedet. Tiltalen omfattet også annen innsideinformasjon, men lagmannsretten fant ikke at vilkårene for ulovlig innsidehandel var oppfylt. Tiltalte ble derfor frifunnet, slik han også ble i tingretten.

Henvisninger: [Verdipapirhandelloven \(2007\) §3-2, §3-3](#)

[LB-2018-52972, publisert 28.06.2019](#)

Daglig leder, som også var styreformann og deleier av et aksjeselskap som drev med salg av kosttilskudd mv., ble holdt erstatningsansvarlig med hjemmel i [aksjeloven § 17-1](#). Han hadde overført penger fra selskapets depositumkonto til en ny depositumkonto for sitt eget nyetablerte aksjeselskap. Han hadde i tillegg overført selskapets varelager til sitt eget nye selskap uten at dette var verdivurdert eller solgt til markedspris. Daglig leder var nærmest til å sikre bevisene og det måtte derfor være han som hadde bevisbyrden for at varelageret var solgt til markedspris.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LB-2017-157219, publisert 21.08.2019](#)

Saken gjelder krav om erstatning mot styreleder/daglig leder etter kjøp av boligeiendom, jf. [aksjeloven § 17-1](#). Det sentrale spørsmålet var om styreleder/daglig leder hadde utvist erstatningsbetingende uaktsomhet enten under selve byggeprosessen eller under salgsprosessen av boligen. Lagmannsretten kom, i likhet med tingretten, til at det forelå ansvarsgrunnlag. Kravene til årsakssammenheng og økonomisk tap også oppfylt. Styreleder ble idømt erstatningsansvar med kroner 2 912 912. Det ble ikke foretatt lemping. (Sammendrag ved

Lovdata.)

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LG-2018-163324, 06.09.2019](#)

Et driftsselskap som drev hotellvirksomhet, begjærte oppbud. Selskapet var et heleid datterselskap av selskapet som eide hotellbygningen. I forbindelse med konkursen ble driften av hotellet overdratt til et nytt driftsselskap med samme eier. Boet fikk for tingretten medhold i at det hadde skjedd en ulovlig utdeling av selskapets virksomhet til det nye driftsselskapet i strid med [aksjeloven § 3-6](#), jf. [§ 3-7](#) forut for konkurs. Det nye driftsselskapet ble dømt til å tilbakebetale verdien av det utdelte, 324 943 kroner. Det nye driftsselskapet anket dommen. Lagmannsretten fant under tvil at det ikke var godtgjort at det hadde skjedd en overdragelse av virksomheten før konkurs, og frifant selskapet. Konkret avgjørelse. Lagmannsretten behandlet også anke i sak mellom boet og eiendomsselskapet, som gjaldt omstøtelse av to betalinger fra konkursdebitor til eiendomsselskapet på tilsammen 156 000 kroner. Tingretten ga boet medhold i omstøtelseskravene. Lagmannsretten fant at vilkårene for omstøtelse etter [dekningsloven § 5-5](#) var oppfylt, og anken ble forkastet.

Henvisninger: [Dekningsloven \(1984\) §5-5](#) | [Aksjeloven \(1997\) §3-6](#), [§3-7](#)

[LF-2019-30728, 10.09.2019](#)

Saken gjelder krav om tvangsinnløsning av aksjer. Lagmannsretten kom til at det hadde oppstått et alvorlig og varig motsetningsforhold mellom aksjeeieren og andre aksjeeiere i selskapet, jf. [aksjeloven § 4-24](#) første ledd nr. 3. Videre kom lagmannsretten til at det forelå tungtveiende grunner som gjorde at innløsning kunne kreves, jf. [aksjeloven § 4-24](#) første ledd, og at en innløsning ikke ville medføre vesentlig skade for selskapets virksomhet eller for øvrig virke urimelig overfor selskapet, jf. [aksjeloven § 4-24](#) andre ledd. Løsningssummen ble fastsatt i medhold av [aksjeloven § 4-17](#) femte ledd.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §4-17](#), [§4-24](#)

[LG-2018-177607, 13.09.2019](#)

De ankende parter krevde at generalforsamlingsbeslutninger skulle kjennes ugyldige, og at aksjeeierboken skulle korrigeres. Grunnlaget for kravet var prinsipielt at motparten ikke hadde aksjonærrettigheter på tidspunktet for generalforsamlingene, og subsidiært at det forelå en grov saksbehandlingsfeil ved at tingretten ikke hadde sendt generalforsamlingsinnkallingen til 2 av 4 aksjonærer. Anken ble enstemmig forkastet fordi vilkårene i [aksjeloven § 4-2](#) om melding, godtgjørelse og samtykke var oppfylt. I tillegg oppfylte ikke saksbehandlingsfeilen kausalitetskravet rettspraksis oppstiller. (Sammendrag ved Lovdata.)

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §4-2](#), [§5-22](#)

[LB-2018-193266, 17.09.2019](#)

Krav om erstatning mot styremedlem/daglig leder av et aksjeselskap for tap som en kreditor mente å ha lidt på grunnlag av mangelfull informasjon om sviktende økonomi i selskapet, jf. [aksjeloven § 17-1](#), førte ikke frem. Lagmannsretten la til grunn at selskapet hadde hatt en anstrengende økonomi i den aktuelle periode. Selskapet hadde imidlertid et ryddig og oppdatert regnskap, og lagmannsretten la etter bevisføringen til grunn at styreleder/daglig leder hadde god oversikt over økonomien i selskapet. Selskapet var heller ikke insolvent i den aktuelle periode.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LB-2019-141556, 09.10.2019](#)

Aksjeselskap oppløst på grunn av manglende innsending av årsregnskap, jf. [aksjeloven § 16-5](#) første ledd nr. 4. Varsel om at vilkårene for oppløsning etter aksjeloven [§ 16-5](#) første ledd var tilstede, ble sendt til selskapet av Regnskapsregisteret, jf. [aksjeloven § 16-6](#) første ledd.

Forholdet ble ikke brakt i orden. Det ble da foretatt kunngjøring i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon, jf. [aksjeloven § 16-16](#) andre ledd. Saksbehandlingsreglene og vilkårene for å oppløse selskapet var da oppfylt. At selskapet to timer før tingrettens kjennelse sendte inn regnskap som oppfylte vilkårene, var da uten betydning for oppløsningen. Det riktige rettsmiddelet var da eventuelt å kreve boet tilbakelevert i medhold av [konkursloven § 136](#).

Henvisninger: [Konkursloven \(1984\) §136](#) | [Aksjeloven \(1997\) §16-5, §16-6, §16-15, §16-16](#)

[LE-2019-18762, 16.10.2019](#)

Saken gjelder gyldigheten av vedtak fattet på generalforsamling i aksjeselskap. Lagmannsretten kom i motsetning til tingretten til at to generalforsamlingsvedtak var ugyldige på grunn av inhabilitet. Det var ikke grunnlag for å avsi realitetsdom på hvilket innhold et av vedtakene skulle ha hatt, jf. [aksjeloven § 5-24](#) annet ledd.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §5-3, §5-24, §6-27, §8-2](#)

[LF-2018-123987, 18.10.2019](#)

Ved voldgiftsdom av 5. oktober 2017 ble Fevamotinico S.à.r.l. dømt til å betale kr 107 379 053 med tillegg av renter til Boa IMR AS. Fevamotinico tok ut stevning for Sør-Trøndelag tingrett den 3. januar 2018 med krav om at voldgiftsdommen ble satt til side som ugyldig. Tingretten avsa etter skriftlig behandling den 15. juni 2018 dom der Boa IMR ble frifunnet. Lagmannsretten forkastet enstemmig Fevamotinicos anke over tingrettens dom. Et sentralt spørsmål i saken var om et tingsinnskudd i Boa IMR AS på kr 92 390 811 representerte en «virkelig verdi» tilsvarende aksjeinnskuddet, jf. [aksjeloven § 10-12](#) første ledd. Lagmannsrettens flertall på fire dommere var enig i voldgiftsrettens vurdering av dette spørsmålet. Et mindretall på en dommer kom til at det kunne reises innvendinger til gyldigheten av det tingsinnskudd som Boa Offshore foretok etter [aksjeloven § 10-12](#) første ledd. En samlet lagmannsrett var enig om at en faglig uenighet om den virkelige verdien av tingsinnskuddet blant sakkyndige vitner, statsautoriserte revisorer, under ingen omstendighet kunne sies å berøre fundamentale eller grunnleggende rettsprinsipper. Voldgiftsdommen var ikke støtende mot rettsordenen («ordre public»), jf. [voldgiftsloven § 43](#) annet ledd bokstav b.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §10-12](#) | [Voldgiftsloven \(2004\) §43](#)

[LB-2017-174766, 21.10.2019](#)

Tre ansatte i et norsk aksjeselskap, solgte aksjene de eide i dette selskapet til et dansk anpartsselskap. Salget skjedde på kreditt, og bare mindre deler av kjøpesummen ble nedbetalt før kjøperselskapet gikk konkurs. Daglig leder i det danske selskapet, som også var daglig leder i det norske selskapet, ble dømt til å erstatte selgerne tapet de ble påført ved å inngå avtalene. Han hadde gitt feil opplysninger om kjøperselskapets økonomi, og lagt et utilbørlig press på selgerne. Erstatningen ble utmålt til verdien av de overførte aksjene, med fradrag for mottatte avdrag.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LF-2019-38063, 07.11.2019](#)

Krav om oppløsning av samdrift i landbruket. Tre gårdbrukere etablerte i 2009 en samdrift innenfor melk- og kjøttproduksjon. Alle tre bidro med melkekvoter og jordareal. Samdriften ble organisert som et ansvarlig selskap med delt ansvar. Den ene deltakeren var ansvarlig for den daglige drift, mens de to andre var passive deltakere. Det oppsto etter hvert store samarbeidsproblemer som medførte at de passive deltakerne krevde selskapet oppløst i medhold av [selskapsloven § 2-37](#) annet ledd. I likhet med tingretten kom lagmannsretten til at det forelå vesentlig mislighold av selskapsforholdet. Daglig leder ble også dømt til å betale erstatning for manglende utbetaling av godtgjørelse for disponerte melkekvoter gjennom flere

år.

Henvisninger: [Selskapsloven \(1985\) §2-37](#)

[LE-2019-71097, 12.11.2019](#)

To brødre eide et ansvarlig selskap sammen, med 50 % eierandel hver. De var enige om å avvikle selskapet, men uenige blant annet om hvem som skulle forestå avviklingen. B begjærte at tingretten oppnevnte et avviklingsstyre, jf. [selskapsloven § 2-38](#) fjerde ledd, og fikk medhold i tingretten. A påsto at tingrettens beslutning var feil, blant annet fordi det ikke eksisterte protokoll fra selskapsmøtet om oppløsning av selskapet, jf. [§ 2-12](#). Lagmannsretten fant ikke at tingrettens rettsoppfatning var uriktig, eller at beslutningen var 'åpenbart uforsvarlig', jf. [tvisteloven § 29-3](#) tredje ledd, og forkastet Bs anke.

Henvisninger: [Selskapsloven \(1985\) §2-12, §2-38](#) | [Tvisteloven \(2005\) §29-3](#)

[LF-2019-63809, 19.11.2019](#)

Et oppdrettsselskap inngikk avtale med et salgsselskap om produksjonssamarbeid. Produksjonen foregikk i et tredje selskap. Mann på 51 år var styreleder, daglig leder og eneste ansatt i salgsselskapet. Han var også styreleder og daglig leder i produksjonsselskapet. Dessuten hadde han, direkte eller indirekte, aksjemajoritet i begge selskaper. Samarbeidsavtalen bestemte at oppdrettsselskapet hadde eiendomsrett til fisken under hele produksjonen, og at fisken skulle lagres separat og ikke frigis til salgsselskapet før den var betalt. I løpet av noen måneder tømte salgsselskapet lageret av foredlet fisk uten å betale for seg, og oppdrettsselskapet ble påført et økonomisk tap lik råvareverdien 4,4 mill kroner. Styreleder/den daglige lederen ble dømt til å dekke tapet. (dissens 2:1)

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LB-2018-130375, 25.11.2019](#)

Saken gjaldt krav om erstatning og tilbakebetaling og krav om renter. Hovedspørsmålene i saken var om det var foretatt urettmessige utbetalinger fra to selskaper, og om han som foresto utbetalingene og mottaker av enkelte av beløpene kunne holdes erstatningsansvarlig for dette. Det var videre spørsmål om erstatning for påstått illojale konkurransehandlinger.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LA-2019-164809, 27.11.2019](#)

Krav om gransking av et samvirkelag førte ikke frem. De formelle vilkårene for å kreve gransking var oppfylt etter [samvirkeloven § 59](#), men det var ikke rimelig grunn til å etterkomme begjæringen, jf. [§ 60](#) første ledd.

Henvisninger: [Samvirkelova \(2007\) §59, §60](#)

[LB-2019-168376, 28.11.2019](#)

Aksjeselskap oppløst på grunn av manglende innsending av årsregnskap jf. [aksjeloven § 16-5](#) første ledd nr. 4. Vilklårene for oppløsning var tilstede da kjennelsen ble avsagt. Tingretten skulle ha behandlet en innsigelse mot tvangsoppløsning, men dette fikk uansett ikke betydning for utfallet i saken. Det er ikke hjemmel for videre drift når vilklårene for oppløsning er oppfylt. Selskapet kan da eventuelt kreve selskapet tilbakelevert etter [konkursloven § 136](#) dersom vilklårene for tilbakelevering er oppfylt.

Henvisninger: [Konkursloven \(1984\) §136](#) | [Aksjeloven \(1997\) §16-5](#)

[LE-2018-187036, 02.12.2019](#)

Etter oppløsning av driftsselskap for et advokatfellesskap, fremmet utleier erstatningskrav mot henholdsvis medlemmene av avviklingsstyret og styret etter [aksjeloven § 17-1](#) for økonomisk tap som følge av førtidig terminering av uoppsigelig husleieavtale. Det ble også påberopt ansvarsgjennombrudd på ulovfestet grunnlag. Lagmannsretten fant ikke at det var grunnlag for

å idømme avviklingsstyret/og eller styret erstatningsansvar. Anken forkastet.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LB-2018-147517, 04.12.2019](#)

Saken gjaldt spørsmål om majoritetsaksjonær og daglig leder var erstatningsansvarlig for mindretallsaksjonærs tap som følge av at aksjeselskapets drift opphørte. Lagmannsretten kom til at opphøret av driften ikke skyldtes ansvarsbetingende handlinger fra noen av de som er omfattet av personkretsen i [aksjeloven § 17-1](#). Majoritetsaksjonær og daglig leder ble derfor frifunnet.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LH-2019-69226, 16.12.2019](#)

Saken gjaldt krav om kompensasjon for anført innlån til aksjeselskap. Lagmannsretten kom etter tolking av avtalen til at fullt oppgjør var foretatt.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §4-1](#)

[LB-2018-160103, 18.12.2019](#)

Et selskap hadde lånt ut penger til et annet selskap. Skyldneren var et aksjeselskap som var helt ut eid av en person og der denne var styreleder og daglig leder. Styret besto av styrelederen og ett styremedlem – styrelederens far. Selskapet (skyldneren) ble tatt under konkursbehandling og långiver ble påført økonomisk tap. Långiver krevde erstatning etter [aksjeloven § 17-1](#) av styremedlemmet. Lagmannsretten kom til at styremedlemmet hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt, men fant at det ikke var årsakssammenheng mellom det ansvarsbetingende forhold og tapet. Styremedlemmet ble derfor frifunnet.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §17-1](#)

[LG-2018-123244, 19.12.2019](#)

En underleverandør krevde ca. 44 millioner kroner i erstatning av tidligere daglig leder og styreleder i et konkursrammet skipsverft. Verftet hadde påtatt seg arbeider på en borerigg i forbindelse med femårsklassing av riggen. Lagmannsretten, som var satt med fagkyndige meddommere (statsautoriserte revisorer) kom enstemmig til at det ikke var grunnlag for erstatningsansvar etter [aksjeloven § 17-1](#). Uttalelser om krav til forsvarlig egenkapital og likviditet, jf. [aksjeloven § 3-4](#). Det ble gitt kritikk for at egenkapitalvurderinger ikke var tydeligere nedfelt i styreprotokoller. Anken ble forkastet, og ankemotparten ble tilkjent sakskostnader. Uttalelser om vilkårene for å tilkjenne en part godtgjørelse for eget arbeid med saken, jf. [tvisteloven § 20-5](#) første ledd.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §3-4, §17-1](#) | [Tvisteloven \(2005\) §20-5](#)

TINGRETTENE

[TAUAG-2018-80537, publisert 11.01.2019](#)

Saken gjelder krav om utbytte fra saksøker Herman Bergshaven overfor aksjeselskapet Bergshav AS for 2016. For sammenhengens skyld skal fremheves at Bergshav Holding AS våren 2018 ble fusjonert inn i selskapet Bergshav AS. Kravet i saken gjelder utbytte i selskapet Bergshav Holding AS for 2016. (Sammendraget er hentet fra sakens innledning.)

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §8-3](#)

[TGJOV-2016-204146, publisert 01.03.2019](#)

Saken gjelder krav om tvangsutløsning av minoritetsaksjonær i medhold av [aksjeloven § 4-25](#) første ledd, jf. [§ 4-24](#) tredje og fjerde ledd, og fastsettelse av innløsningssum, jf. [aksjeloven § 4-](#)

17 femte ledd.

Henvisninger: [Aksjeloven \(1997\) §4-17](#), [§4-24](#), [§4-25](#)

FORVALTNINGSPRAKSIS

- [Skatteklagenemnda: Skjønnsfastsettelse av likvidasjonsutbytte.](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 37/2019. Avgitt: 11.04.
- [Skatteklagenemnda: Omklassifisering av aksjonærlån til utbytte. Tilleggsskatt.](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 49/2019. Avgitt 08.05.2019
- [Skatteklagenemnda: Registrerings- og avgiftsplikt i Norge for utenlandsk selskap](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 51/2019. Avgitt 09.05.2019.
- [Skatteklagenemnda: Refusjon av norsk kildeskatt trukket på aksjeutbytte utbetalt til amerikansk pensjonsfond](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 90/2019. Avgitt 21.08.2019
- [Skatteklagenemnda: Endring og tilleggsskatt som følge av uriktige eller ufullstendige opplysninger knyttet til tilbakebetaling av innbetalt selskapskapital](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 109/2019. Avgitt 19.09.2019
- [Skatteklagenemnda: Tilordning av aktivitet utført av personlig aksjonær til beste for selskapet](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 121/2019. Avgitt 16.10.2019
- [Skatteklagenemnda: Oppregulering av inngangsverdi som en følge av beregnet Exit-inntekt i underliggende NOKUS-selskap](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 125/2019. Avgitt 17.10.2019
- [Skatteklagenemnda: Fradrag for inngående merverdiavgift stilet til et annet selskap](#)
Saksnummer: Alminnelig avdeling 02 NS 79/2019. Avgitt 11.11.2019
- [Skatteklagenemnda: Bindende forhåndsuttalelse om skattefri omdanning. Spørsmål om aktivitet som personlig aksjonær i forbindelse med aksjeinvestering er tilstrekkelig til å utgjøre personlig næringsvirksomhet](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 133/2019. Avgitt 13.11.2019
- [Skatteklagenemnda: Spørsmål om henholdsvis skjevdeling av aksjeutbytte og omfordeling av inngangsverdi ved innløsning uten endring av eierforhold](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 130/2019. Avgitt 13.11.2019
- [Skatteklagenemnda: Fradragsføring av inngående merverdiavgift på transaksjonskostnader knyttet til kjøp av aksjer](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 137/2019. Avgitt 14.11.2019
- [Skatteklagenemnda: Fradragsføring av inngående merverdiavgift på transaksjonskostnader knyttet til kjøp av aksjer](#)
Saksnummer: Stor avdeling 01 NS 138/2019. Avgitt 14.11.2019

BØRSKLAGENEMNDAS AVGJØRELSE

- [Børsklagenemndens avgjørelse 1-2019 – Belships ASA](#)
Avgjørelse 28. februar 2019 av klage fra Tidships AS over Oslo Børs ASAs vedtak 21. desember 2018 om å avslå krav om å pålegge Kontrari AS og Kontrazi AS tilbudsplikt i forbindelse med fusjon med Belships ASA.
- [Børsklagenemndens avgjørelse 2-2019 – BW LPG](#)
Avgjørelse 2. desember 2019 av klage fra Sundt AS, Granhaug Industrier AS, Manara AS, Siljan Industrier AS og Tom E. Jebsen (samlet omtalt «klagerne») over Oslo Børs ASAs vedtak 18. september 2019 om å avvise klage/begjæring om omgjøring av vedtak av 28. oktober 2016 om å godkjenne tilbud fra BW LPG Limited («BW») om kjøp av aksjer i Aurora LPG Holding ASA («Aurora»).

FINANSTILSYNETS AVGJØRELSE

- [Tilbakekall av tillatelse til å yte investeringstjenester - Forum Securities AS](#) – 07.03.2019
- [Tilbakekall av tillatelse til å yte investeringstjenester Jool Markets AS](#) – 19.03.2019
- [Pålegg om retting Norse Securities AS](#) – 20.05.2019
- [Pålegg om stans av virksomhet Inventa Finans AS](#) – 15.11.2019

VEDTAK OG UTTALELSER FRA BØRSEN

- [Første sparebank med grønn obligasjon ringer i børsbjellen](#) – 19.02.2019
- [Pressemelding fra Børsklagenemnden – Belships ASA](#) – 28.02.2019
- [Oslo Børs fornyer avtalen med SIX x-clear](#) – 08.03.2019
- [Årets mest verdifulle frimerke tas opp til notering](#) – 11.04.2019
- [Lukking av felles ordrebok for derivater utsettes](#) – 25.04.2019
- [Håvard S. Abrahamsen tiltrådt som børsdirektør](#) – 29.04.2019
- [Endret utvalg i Hovedindeksen](#) – 09.05.2019
- [Oslo Børs legger Element ASA overtredelsesgebyr](#) – 09.05.2019
- [Sommerrush på noteringsbalkongen](#) – 22.05.2019
- [Kommune-Norges lån på Børsen har passert 100 milliarder](#) – 29.05.2019
- [Oslo Børs har besluttet å stryke EMAS Offshore Limited fra notering](#) – 31.05.2019
- [Sino Agro Food Inc – Delisting of Shares from Merkur Market](#) – 10.07.2019
- [NEL ASA – Merknader til informasjonshåndtering](#) – 15.07.2019

- [Siem Industries Inc. – Violation of disclosure obligations](#) – 23.09.2019

EU/EØS

Sakene hvor hele teksten ikke er tilgjengelig i databasen Eurlex (link til Eurlex er lagt inn i hver sak nedenfor) kan leses på [EU-domstolens nettsider](#) ved å velge ønsket språk oppe til høyre (dog er ikke alle nyere avgjørelser tilgjengelig på alle språk), og skrive inn saksnummeret (for eksempel C-233/09) i feltet midt på siden.

SAKER FRA EU-DOMSTOLEN

AVGJØRELSE

- [C-663-17](#). Domstolens dom (Store Afdeling) af 5. november 2019. Den Europæiske Centralbank (ECB) m.fl. mod Trasta Komercbanka AS m.fl. Appel – formaliteten - en parts repræsentation for Domstolen – fuldmagt til advokat – tilbagekaldelse af fuldmagten foretaget af likvidatoren for det appellerende selskab – det appellerende selskabs ledelsesorgans fortsættelse af sagen – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 47 – adgang til effektive retsmidler - forordning (EU) nr. 1024/2013 – tilsyn med kreditinstitutter – afgørelse om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – annulationssøgsmål ved Den Europæiske Unions Ret – formaliteten - spørgsmålet, om aktionærene i det selskab, hvis tilladelse er blevet inddraget, er umiddelbart berørt Forenede sager C-663/17 P, C-665/17 P og C-669/17 P

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Store Afdeling):

- 1) Appellen i sag C-669/17 P afvises, for så vidt som den er iværksat af Ivan Fursin, Igors Buimisters, C & R Invest SIA, Figon Co. Ltd, GCK Holding Netherlands BV og Rikam Holding SA.
- 2) Den Europæiske Unions Rets kendelse af 12. september 2017, Fursin m.fl. mod ECB (T-247/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:623), ophæves.
- 3) Den Europæiske Centralbanks formalitetsindsigelse forkastes, for så vidt som den vedrører det søgsmål, der er anlagt af Trasta Komercbanka AS med påstand om annulation af Den Europæiske Centralbanks afgørelse ECB/SSM/2016 – 529900WIP0INFDAWTJ81/1 WOANCA-2016-0005 af 3. marts 2016 om inddragelse af den tilladelse, som var meddelt Trasta Komercbanka.
- 4) Det søgsmål, som er anlagt af Ivan Fursin, Igors Buimisters, C & R Invest SIA, Figon Co. Ltd, GCK Holding Netherlands BV og Rikam Holding SA med påstand om annulation af Den Europæiske Centralbanks afgørelse af 3. marts 2016, afvises.
- 5) Sagen hjemvises til Den Europæiske Unions Ret, med henblik på at denne træffer afgørelse i det søgsmål, som er anlagt af Trasta Komercbanka AS med påstand om annulation af Den Europæiske Centralbanks afgørelse af 3. marts 2016.
- 6) Trasta Komercbanka AS, Ivan Fursin, Igors Buimisters, C & R Invest SIA, Figon Co. Ltd, GCK Holding Netherlands BV og Rikam Holding SA bærer hver deres egne omkostninger og betaler de omkostninger, der er afholdt af Den Europæiske Centralbank og Europa-Kommissionen i deres respektive appeller i sagerne C-663/17 P og C-665/17 P.
- 7) Kommissionen bærer sine egne omkostninger i sag C-663/17 P.

- 8) Ivan Fursin, Igors Buimisters, C & R Invest SIA, Figon Co. Ltd, GCK Holding Netherlands BV og Rikam Holding SA bærer hver deres egne omkostninger og betaler de omkostninger, der er afholdt af Den Europæiske Centralbank i forbindelse med behandlingen i første instans af den sag, som er anlagt af disse aktionærer.
 - 9) Afgørelsen om sagsomkostningerne i sag C-669/17 P udsættes.
- [C-135/17](#) Frie kapitalbevegelser. X GmbH mot Finanzamt Stuttgart – Körperschaften. Avgjørelse i storkammer. Frie kapitalbevegelser – kapitalbevegelser mellem medlemsstater og tredjeland. Spørgsmål om standstill-klausulen - en medlemsstats nasjonale lovgivning om passive selskaper etablert i tredjeland.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

- 1) *Standstill*-klausulen i artikel 64, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at artikel 63, stk. 1, TEUF ikke berører anvendelsen af en restriktion for de frie kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, der i det væsentlige eksisterede den 31. december 1993 i medfør af en medlemsstats lovgivning, selv om omfanget af denne restriktion efter denne dato blev udvidet til kapitalandele, der ikke vedrører en direkte investering.
 - 2) *Standstill*-klausulen i artikel 64, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at forbuddet i artikel 63, stk. 1, TEUF finder anvendelse på en restriktion for kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, når den nationale skattelovgivning, der ligger til grund for denne restriktion, efter den 31. december 1993 har været genstand for en væsentlig ændring som følge af vedtagelsen af en lov, som trådte i kraft, men som, inden den var blevet anvendt i praksis, blev erstattet af en lovgivning, der i det væsentlige er identisk med den, der fandt anvendelse den 31. december 1993, medmindre denne lovs anvendelse i henhold til national lovgivning er blevet udsat, således at denne lov, uanset dens ikrafttrædelse, ikke fandt anvendelse på grænseoverskridende kapitalbevægelser som omhandlet i artikel 64, stk. 1, TEUF, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.
 - 3) Artikel 63, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en medlemsstats lovgivning, hvorefter indkomst oppebåret af et selskab etableret i et tredjeland, der ikke hidrører fra dette selskabs egen virksomhed, såsom indkomst, der kvalificeres som »passiv indkomst, der har karakter af investeringskapital«, i denne lovgivnings forstand, medregnes forholdsmæssigt i forhold til den ejede kapitalandel i beskatningsgrundlaget for en hjemmehørende skattepligtig person, når denne skattepligtige person ejer en kapitalandel på mindst 1% i nævnte selskab, og når denne indkomst i dette tredjeland er undergivet et lavere beskatningsniveau end det, der er gældende i den pågældende medlemsstat, medmindre der findes en retlig ramme, som navnlig fastsætter aftalemæssige forpligtelser af en sådan art, at de nationale skattemyndigheder i nævnte medlemsstat gives mulighed for i givet fald at kontrollere rigtigheden af oplysninger vedrørende samme selskab, som fremlægges med henblik på at godtgøre, at nævnte skattepligtige persons kapitalandel i dette selskab ikke beror på en kunstig konstruktion.
- [C-509/17 Virksomhetsoverdragelsesdirektivet](#) Christa Plessers mot PREFACO NV, Belgische Staat. Prejudisiell foreleggelse vedr. direktiv 2001/23/EF – om overførsel av virksomheter, insolvensbehandling, omstrukturering ved en overførsel.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Rådets direktiv 2001/23/EF af 12. marts 2001 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter, særlig direktivets artikel 3-5, skal fortolkes således, at det er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som i tilfælde, hvor en overdragelse af en virksomhed har fundet sted i forbindelse med en procedure for retslig omstrukturering ved en overførsel, som henhører under domstolens kompetence, der er anvendt med henblik på at fortsætte hele eller dele af virksomheden eller dens aktiviteter, giver erhververen ret til at vælge, hvilke arbejdstagere vedkommende ønsker at overtage.

- [C-563/17](#) Associacao Peco a Palavra, Joao Carlos Constantino Pereira Osório, Maria Clara Marques Pires Sarmiento Franco, Sofia da Silva Santos Arauz, Maria Joao Galhardas Fitas mot Conselho de Ministros.
Spørgsmål om etableringsfrihet etter forordning (EF) nr. 1008/2008.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

- 1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked skal fortolkes således, at det er irrelevant med henblik på undersøgelsen af foreneligheden med EU-retten af visse krav vedrørende den virksomhed, der udøves af et luftfartsselskab, og som pålægges en erhverver af en kvalificeret andel af dette selskabs aktiekapital, navnlig et krav om, at denne erhverver skal opfylde offentlige serviceforpligtelser samt opretholde og udvikle dette selskabs eksisterende nationale centrum for operationer (*hub*).
- 2) Artikel 49 TEUF skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at der i udbudsbetingelserne vedrørende kravene til en procedure for genprivatisering af et luftfartsselskab medtages:
 - et krav om, at erhververen af den andel, der er genstand for den pågældende genprivatiseringsprocedure, har kapacitet til at sikre opfyldelsen af de offentlige serviceforpligtelser, der påhviler dette luftfartsselskab
 - et krav om, at den nævnte erhverver opretholder det pågældende luftfartsselskabs hovedsæde og faktiske ledelse i den berørte medlemsstat, såfremt en flytning af dette selskabs hovedsæde uden for denne medlemsstat ville medføre for selskabet, at de trafikrettigheder, som det indrømmes ved bilaterale traktater indgået mellem den nævnte medlemsstat og tredjelande, med hvilke medlemsstaten har et særligt historisk, kulturelt og socialt bånd, inddrages, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

Artikel 49 TEUF skal fortolkes således, at den er til hinder for, at der i disse udbudsbetingelser er et krav for erhververen af en andel om at sikre opretholdelse og udvikling af det eksisterende nationale centrum for operationer (*hub*).

- [C-115/16](#) N Luxembourg 1 mot Skatteministeriet.
Domstolens dom (Store Afdeling) af 26. februar 2019. Anmodninger om præjudiciel afgørelse indgivet af Østre Landsret og Vestre Landsret. Præjudiciel forelæggelse – tilnærmelse af lovgivningerne – fælles ordning for beskatning af renter og royalties, der betales mellem associerede selskaber i forskellige medlemsstater – direktiv 2003/49/EF – den retmæssige ejer af renter og royalties – artikel 5 – retsmisbrug – selskab, der er hjemmehørende i en medlemsstat, som til et associeret selskab, der er hjemmehørende i en

anden medlemsstat, betaler renter, som dernæst i deres helhed eller stort set i deres helhed overføres ud af Den Europæiske Unions område – datterselskab, der er underlagt en forpligtelse til at indeholde kildeskat af renter. Forenede sager C-115/16, C-118/16, C-119/16 og C-299/16.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

- 1) Sagerne C-115/16, C-118/16, C-119/16 og C-299/16 forenes med henblik på dommen.
- 2) Artikel 1, stk. 1, i Rådets direktiv 2003/49/EF af 3. juni 2003 om en fælles ordning for beskattning af renter og royalties, der betales mellem associerede selskaber i forskellige medlemsstater, sammenholdt med dette direktivs artikel 1, stk. 4, skal fortolkes således, at den fritagelse for enhver form for skat af rentebetalinger, der er fastsat heri, alene er forbeholdt sådanne renters retmæssige ejere, dvs. de enheder, som økonomisk set reelt modtager disse renter, og som derfor råder over beføjelsen til frit at fastlægge anvendelsen heraf.

Det generelle EU-retlige princip, hvorefter borgerne ikke må kunne påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug, skal fortolkes således, at de nationale myndigheder og domstole i tilfælde af svig eller misbrug skal nægte en skattepligtig person indrømmelsen af den fritagelse for enhver form for skat af rentebetalinger, der er fastsat i artikel 1, stk. 1, i direktiv 2003/49, selv om der ikke findes nationale eller overenskomstmæssige bestemmelser, der foreskriver en sådan nægtelse.

- 3) Med henblik på at bevise, at der foreligger retsmisbrug, kræves dels et sammenfald af objektive omstændigheder, hvoraf det fremgår, at det formål, som EU-lovgivningen forfølger, ikke er opnået, selv om betingelserne i denne lovgivning formelt er overholdt, dels et subjektivt element, der består i en hensigt om at drage fordel af EU-lovgivningen ved kunstigt at skabe de betingelser, der kræves for at opnå denne fordel. Den omstændighed, at en række holdepunkter foreligger, kan godtgøre, at der foreligger retsmisbrug, forudsat at disse holdepunkter er objektive og samstemmende. Sådanne holdepunkter kan bl.a. være, at der findes gennemstrømningsselskaber, som ikke har nogen økonomisk begrundelse, og den rent formelle karakter af en koncerns struktur, af den finansielle konstruktion og af lån.

Den omstændighed, at den medlemsstat, hvorfra renterne hidrører, har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med den tredjestat, hvor det selskab, som er renternes retmæssige ejer, er hjemmehørende, er uden betydning for en eventuel konstatering af, at der foreligger retsmisbrug.

- 4) En national myndighed er med henblik på at nægte at anerkende et selskab som retmæssig ejer af renter eller med henblik på at fastslå, at der foreligger retsmisbrug, ikke forpligtet til at fastlægge, hvilken enhed eller hvilke enheder myndigheden anser for disse renters retmæssige ejer.
- 5) Artikel 3, litra a), i direktiv 2003/49 skal fortolkes således, at et société en commandite par actions (SCA) (kommanditaktieselskab), der i henhold til luxembourgsk ret er godkendt som et société d'investissement en capital à risque (SICAR) (risikovilligt investeringsselskab), ikke kan kvalificeres som et selskab i en

medlemsstat som omhandlet i dette direktiv, der kan være omfattet af den i direktivets artikel 1, stk. 1, fastsatte skattefritagelse, såfremt de renter, som nævnte SICAR har modtaget i en situation som den i hovedsagen omhandlede, er fritaget for impôt sur le revenu des collectivités (selskabsskat) i Luxembourg, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

- 6) I en situation, hvor den i direktiv 2003/49 fastsatte ordning for fritagelse for kildeskat af renter, som et selskab, der er hjemmehørende i en medlemsstat, betaler til et selskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, ikke finder anvendelse som følge af, at det konstateres, at der foreligger svig eller misbrug som omhandlet i direktivets artikel 5, kan anvendelsen af de friheder, der er sikret ved EUF-traktaten, ikke gøres gældende med henblik på at anfægte den lovgivning i den førstnævnte medlemsstat, som regulerer beskatningen af disse renter.

Uden for en sådan situation skal artikel 63 TEUF fortolkes således, at:

- den principielt ikke er til hinder for en national lovgivning, hvorefter et hjemmehørende selskab, som betaler renter til et ikke-hjemmehørende selskab, er forpligtet til at indeholde kildeskat af disse renter, mens et hjemmehørende selskab ikke er undergivet en sådan forpligtelse, når det selskab, som modtager renterne, ligeledes er et hjemmehørende selskab, men den er til hinder for en national lovgivning, der fastsætter en sådan indeholdelse af kildeskat i tilfælde af rentebetalinger fra et hjemmehørende selskab til et ikke-hjemmehørende selskab, mens et hjemmehørende selskab, som modtager renter fra et andet hjemmehørende selskab, ikke er undergivet et krav om acontobetalinger af selskabsskat i de første to skatteår og dermed først er forpligtet til at betale selskabsskat af disse renter på et betydeligt senere tidspunkt end forfaldstidspunktet for nævnte kildeskat
- den er til hinder for en national lovgivning, hvorefter et hjemmehørende selskab, som har pligt til at indeholde kildeskat af renter, som det betaler til et ikke-hjemmehørende selskab, i tilfælde af forsinket betaling af kildeskatten skal betale morarenter med en sats, som er højere end den sats, der finder anvendelse i tilfælde af forsinket betaling af den selskabsskat, som bl.a. pålægges renter, der modtages af et hjemmehørende selskab fra et andet hjemmehørende selskab
- den er til hinder for en national lovgivning, hvorefter der i et tilfælde, hvor et hjemmehørende selskab er forpligtet til at indeholde kildeskat af renter, som det betaler til et ikke-hjemmehørende selskab, ikke tages hensyn til de udgifter i form af renter, der er direkte forbundet med den pågældende lånevirksomhed, som sidstnævnte selskab har haft, mens sådanne udgifter i henhold til denne nationale lovgivning er fradragsberettigede for et hjemmehørende selskab, der modtager renter fra et andet hjemmehørende selskab, i forbindelse med fastlæggelsen af dets skattepligtige indkomst.

[C-116/16](#) Skatteministeriet mot T Danmark og Y Denmark Aps.

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling). 26. februar 2019. Spørgsmål om fælles beskatningsordninger for mor- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater. »Præjudiciel forelæggelse – tilnærmelse af lovgivningerne – fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater – direktiv 90/435/EØF – skattefritagelse for overskud, som selskaber i en medlemsstat udlodder til selskaber i andre

medlemsstater – den retmæssige ejer af det udloddede udbytte – retsmisbrug – selskab, der er hjemmehørende i en medlemsstat, som til et selskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, udbetaler udbytte, som dernæst i sin helhed eller stort set i sin helhed overføres ud af Den Europæiske Unions område – datterselskab, der er underlagt en forpligtelse til at indeholde kildeskat af udbytte». Forenede sager C-116/16 og C-117/16.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

- 1) Sagerne C-116/16 og C-117/16 forenes med henblik på dommen.
 - 2) Det generelle EU-retlige princip, hvorefter borgerne ikke må kunne påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug, skal fortolkes således, at de nationale myndigheder og domstole i tilfælde af svig eller misbrug skal nægte en skattepligtig person indrømmelsen af den fritagelse for kildeskat af udbytte, som et datterselskab udlodder til sit moderselskab, der er fastsat i artikel 5 i Rådets direktiv 90/435/EØF af 23. juli 1990 om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater, som ændret ved Rådets direktiv 2003/123/EF af 22. december 2003, selv om der ikke findes nationale eller overenskomstmæssige bestemmelser, der foreskriver en sådan nægtelse.
 - 3) Med henblik på at bevise, at der foreligger retsmisbrug, kræves dels et sammenfald af objektive omstændigheder, hvoraf det fremgår, at det formål, som EU-lovgivningen forfølger, ikke er opnået, selv om betingelserne i denne lovgivning formelt er overholdt, dels et subjektivt element, der består i en hensigt om at drage fordel af EU-lovgivningen ved kunstigt at skabe de betingelser, der kræves for at opnå denne fordel. Den omstændighed, at en række holdepunkter foreligger, kan godtgøre, at der foreligger retsmisbrug, forudsat at disse holdepunkter er objektive og samstemmende. Sådanne holdepunkter kan bl.a. være, at der findes gennemstrømningsselskaber, som ikke har nogen økonomisk begrundelse, og den rent formelle karakter af en koncerns struktur, af den finansielle konstruktion og af lån.
 - 4) En national myndighed er med henblik på at nægte at anerkende et selskab som retmæssig ejer af udbytte eller med henblik på at fastslå, at der foreligger retsmisbrug, ikke forpligtet til at fastlægge, hvilken enhed eller hvilke enheder myndigheden anser for dette udbyttes retmæssige ejer.
 - 5) I en situation, hvor den i direktiv 90/435, som ændret ved direktiv 2003/123, fastsatte ordning for fritagelse for kildeskat af udbytte, som et selskab, der er hjemmehørende i en medlemsstat, udbetaler til et selskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, ikke finder anvendelse som følge af, at det konstateres, at der foreligger svig eller misbrug som omhandlet i direktivets artikel 1, stk. 2, kan anvendelsen af de friheder, der er sikret ved EUF-traktaten, ikke gøres gældende med henblik på at anfægte den lovgivning i den førstnævnte medlemsstat, som regulerer beskatningen af dette udbytte.
- [C-724/17 Erstatningsbetingende kartellvirksomhet](#)
EU-domstolen avsa 14. mars 2019 fortolkningsdom i sak C-724/17. Saken gjelder tolkningen av TEUV art. 101.

Domstolens konklusjon: TEUV art. 101 skal tolkes slik at i en situasjon der samtlige aksjer i selskapene som har deltatt i et kartell som er forbudt etter bestemmelsen er blitt ervervet

av andre selskaper som har oppløst de førstnevnte selskapene og videreført deres forretningsmessige aktiviteter, kan de ervervende selskapene holdes ansvarlige for en skade som er forvoldt av kartellet.

- [C-245/18 Ansvarsbegrensning for betalingstjenesteytere](#) (EuroRett nr. 9 2019) Tecnoservice Int. Sr mot Poste Italiane SpA.
EU-domstolen avsa 21. mars 2019 fortolkningsdom i sak C-245/18. Saken gjelder hvilke betalingstjenesteytere som er omfattet av ansvarsbegrensningen oppstilt i direktiv 2007/64/EF (betalingstjenestedirektivet) art. 74.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tiende Afdeling) for ret:

Artikel 74, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/64/EF af 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF og om ophævelse af direktiv 97/5/EF skal fortolkes således, at når en betalingsordre gennemføres i overensstemmelse med den af brugeren af betalingstjenesten angivne entydige identifikationskode, som ikke svarer til navnet på den betalingsmodtager, som denne bruger har angivet, finder den begrænsning af betalingstjenesteudbyderens ansvar, der er fastsat i denne bestemmelse, både anvendelse på betalerens udbyder af betalingstjenester og på betalingsmodtagerens udbyder af betalingstjenester

- [C-230/18 Ubegrunnet stenging av massasjeklinikk](#)
EU-domstolen avsa 8. mai 2019 fortolkningsdom i sak C-230/18. Spørsmålet i saken er om det er i strid med EUs charter om grunnleggende rettigheter og TEUV art. 49 å stenge en virksomhet uten å gi eieren begrunnelse for hvorfor.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 49 TEUF og artikel 15, stk. 2, artikel 16, 47 og 52 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder samt det almindelige princip om retten til god forvaltning skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en administrativ myndighed kan beslutte med øjeblikkelig virkning at lukke et forretningssted med den begrundelse, at den har mistanke om, at der på dette sted udøves prostitutionsvirksomhed uden den i henhold til denne lovgivning krævede bevilling hertil, for så vidt som denne lovgivning for det første ikke kræver, at en sådan afgørelse skal begrundes med hensyn til de faktiske og retlige forhold og skriftligt meddeles adressaten herfor, og for det andet kræver, at nævnte adressats begæring om ophævelse af denne afgørelse derimod begrundes.

- [C-620/17 Erstatning for tap påført av domstol](#)
EU-domstolen avsa 29. juli 2019 fortolkningsdom i sak C-620/17. Saken gjelder krav om erstatning for økonomisk tap en domstol angivelig har påført et selskap ved tilsidesettelse av EU-retten.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

- 1) En medlemsstats erstatningsansvar for tab, der er forvoldt ved, at en ret i sidste instans har truffet en afgørelse, der tilsidesætter en EU-retlig bestemmelse, er underlagt de betingelser, som Domstolen har fastlagt i bl.a. præmis 51 i dom af 30. september 2003, Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513), uden at det af denne grund er udelukket, at denne stat kan ifalde ansvar efter mindre restriktive betingelser i henhold til national ret.

Dette ansvar er ikke udelukket som følge af, at denne afgørelse har opnået retskraft. Som led i gennemførelsen af dette ansvar tilkommer det den nationale retsinstans, der skal træffe afgørelse om en påstand om erstatning, under hensyn til alle de forhold, der kendetegner den pågældende situation, at vurdere, om den nationale ret, der traf afgørelse i sidste instans, begik en tilstrækkelig kvalificeret tilsidesættelse af EU-retten ved åbenbart at tilsidesætte gældende EU-ret, herunder Domstolens relevante praksis. EU-retten er til gengæld til hinder for en national bestemmelse, som i et sådant tilfælde generelt udelukker de omkostninger, som en part er påført ved den skadevoldende afgørelse fra den nationale retsinstans, fra tab, der kan være genstand for erstatning.

2) EU-retten, navnlig Rådets direktiv 89/665/EØF af 21. december 1989 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/66/EF af 11. december 2007, og Rådets direktiv 92/13/EØF af 25. februar 1992 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelse af EF-reglerne for fremgangsmåden ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation, som ændret ved direktiv 2007/66, samt ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet, skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der ikke tillader fornyet prøvelse af en retskraftig dom, som er afsagt af en retsinstans i denne medlemsstat, der traf afgørelse i et søgsmål med påstand om annullation af en akt fra en ordregivende myndighed, uden at den behandlede et spørgsmål, der havde været undersøgt i en tidligere dom fra Domstolen afsagt som svar på en anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet som led i sagen vedrørende dette annullationssøgsmål. Såfremt de gældende nationale procesregler indebærer en mulighed for den nationale ret for at genoptage en retskraftig dom med henblik på at bringe situationen i overensstemmelse med en endelig, tidligere national retsafgørelse, som den retsinstans, der afsagde denne dom, og parterne i den sag, der lå til grund herfor, allerede havde kendskab til, skal denne mulighed i overensstemmelse med ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet gælde på de samme betingelser for at bringe situationen i overensstemmelse med EU-retten som fortolket ved en tidligere dom afsagt af Domstolen.

- [T-281/18](#) ABLV Bank AS mot European Central Bank (ECB).
Forespørsel ihht. TEUF art. 263 om annullering af Den Europæiske sentralbankens avgjørelser om fastsettelse af ensartede regler og en enhetlig prosedyre for opløsning af kredittinstitusjoner og visse verdipapirforetak.

På grundlag af disse præmisser bestemmer RETTEN (Ottende Afdeling):

- 1) Sagen afvises.
- 2) ABLV Bank AS bærer sine egne omkostninger og betaler de af Den Europæiske Centralbank (ECB) afholdte omkostninger.

- [C-697/17 Fusjon etter prekvalifisering](#) (EuroRett nr. 18 2019)
EU-domstolen avsa 11. juli 2019 fortolkningsdom i sak C-697/17 Telecom Italia SpA mot Ministero dello Sviluppo Economico og Infrastrutture e telecomunicazioni per l'Italia SpA (Infratel Italia SpA). Saken gjelder tolkningen av artikkel 28 (2) i direktiv 2014/24/EU (innkjøpsdirektivet).

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 28, stk. 2, første punktum, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF skal fortolkes således, at den, henset til kravet om juridisk og materiel identitet mellem prækvalificerede økonomiske aktører og aktører, der afgiver tilbud, ikke er til hinder for, at en prækvalificeret ansøger i forbindelse med et begrænset udbud om tildeling af en offentlig kontrakt kan afgive et tilbud, når ansøgeren har forpligtet sig til at overtage en anden prækvalificeret ansøger i henhold til en fusionsaftale, som blev indgået mellem prækvalifikationen og afgivelsen af tilbud og gennemført efter denne afgivelse

- [C-209/18 Fri bevægelighed for tjenester](#) (EuroRett nr. 19 2019)
EU-domstolen avsa 29. juli 2019 dom i traktatbruddssak C-209/18 Europa-kommisjonen mot Republikken Østrig. Saken gjelder spørsmålet om Østerrike har tilsidesatt sine EU-rettslige forpliktelser ved å ha regler som stiller krav til virksomheters beliggenhet, juridiske form og kapitalbesittelse.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

- 1) Republikken Østrig har tilsidesat sine forpliktelser i henhold til artikel 14, nr. 1), artikel 15, stk. 1, artikel 15, stk. 2, litra b) og c), artikel 15, stk. 3, og artikel 25 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, idet den har opretholdt krav vedrørende hjemstedets beliggenhed for så vidt angår civilingeniørselskaber og patentagentselskaber, krav vedrørende retlig form og kapitalbesiddelse for så vidt angår civilingeniørselskaber, patentagentselskaber og dyrlægeselskaber samt begrænsning af udøvelse af virksomhed på flere områder for så vidt angår civilingeniørselskaber og patentagentselskaber.
 - 2) Republikken Østrig bærer sine egne omkostninger og betaler Europa-Kommissionens omkostninger.
 - 3) Forbundsrepublikken Tyskland bærer sine egne omkostninger
- [C-389/18 Brussels Securities mot État belge](#) (Prejudisiell foreleggelse)
EU-domstolen avsa dom 19. desember 2019 om felles beskatningsordning for moder- og datterselskaper fra forskjellige medlemsstater – direktiv 90/435/EØF – unngåelse av dobbeltbeskatning – artikkel 4 dtk. 1 første ledd.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Syvende Afdeling) for ret:

Artikel 4, stk. 1, i Rådets direktiv 90/435/EØF af 23. juli 1990 om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater, som ændret ved Rådets direktiv 2003/123/EF af 22. december 2003, skal fortolkes således, at den er til hinder for en medlemsstats lovgivning, hvorefter det udbytte, som et moderselskab modtager fra sit datterselskab, i første omgang skal indgå i moderselskabets beskatningsgrundlag, inden det derefter i anden omgang kan fratrækkes med 95% af beløbet, idet det overskydende beløb kan fremføres til efterfølgende skatteår uden tidsmæssig begrænsning, og idet dette fradrag har forrang frem for et andet skattefradrag, hvis fremførsel er tidsmæssigt begrænset

GENERALADVOKATENS FORSLAG TIL AVGJØRELSE

- [C-394/18 Forslag til avgjørelse fra Generaladvokat M. Szpunar fremsatt den 26. september 2019](#) (Krever innlogging på Curia). Saken omhandler direktiv 82/891/EØF artikkel 12 og 19. I.G.I Srl mot Maria Grazia Cicienia, Mario Di Pierro, Salvatore de Vito, Antonio Raffaele. «Præjudisiell forelæggelse – selskaper – spaltninger – omstødelsessøgsmål (actio pauliana) – sikring af kreditorer i selskaper, der deltager i en spaltning – retssikkerhed ved gennemførelse af spaltning – sjette direktiv 82/891/EØF»

ANMODNING OM PREJUDISIELL AVGJØRELSE

- [C-469/19 Anmodning om prejudisiell avgjørelse inngitt av Bundesgerichtshof \(Tyskland\) den 19. juni 2019 – All in One Star Ltd.](#) Spørsmålet i saken er om artikkel 30 i direktiv (EU) 2017/1132 er til hinder for en nasjonal bestemmelse, hvor det foreligger en betingelse for å registrere en filial av et selskap med begrenset ansvar med hjemsted i en annen medlemsstat i handelsregisteret, at størrelsen av aksjekapitalen eller en tilsvarende kapitalverdi opplyses?
- [C-735/19 Anmodning om prejudisiell avgjørelse inngitt av Augstākā tiesa \(Senāts\) \(Letland\) den 7. oktober 2019 – Euromin Holdings \(Cyprus\) Limited mod Finanšu un kapitāla tirgus komisija](#) (Krever innlogging på Curia)
Spørsmål knyttet til etableringsfrihet og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/25/EF artikkel 5

SAKER FRA EFTA-DOMSTOLEN

- [E-7/18 Fosen-Linjen AS, supported by Næringslivets Hovedorganisasjon \(NHO\) v AtB AS](#) (rådgivende uttalelse)

På dette grunnlag avgir EFTA-DOMSTOLEN som svar på spørsmålene forelagt den av Norges Høyesterett, følgende rådgivende uttalelse:

Rådsdirektiv 89/665/EØF av 21. desember 1989 om samordning av lover og forskrifter om gjennomføring av klagebehandling i forbindelse med tildeling av offentlige varekjøps- samt bygge- og anleggskontrakter artikkel 2 nr. 1 bokstav c krever ikke at ethvert brudd på regelverket for offentlige anskaffelser i seg selv er tilstrekkelig til å tilkjenne erstatning for tap av fortjeneste til personer som har blitt skadelidende som følge av en overtredelse.

- [E-9/19 Søksmål av Abelia og WTW AS mot EFTAs overvåkingsorgan.](#) Saken er til behandling i EFTA-domstolen etter søksmål som ble anlagt 26. november 2019. Saken gjelder oppheving av vedtak som angår finansiering av et offentlig foretak som skal levere nasjonale e-helseløsninger.

SAKER FRA ESA

- [Vedtak i EFTAs overvåkingsorgan nr. 004/19/COL av 6. februar 2019 om 104. endring av saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet](#) – publisert 06.02.2019

- [Norge, Island og Liechtenstein forbedrer seg ved implementering av EØS-direktiver](#) - publisert 07.03.2019
Island, Liechtenstein og Norge har alle blitt bedre til å gjennomføre EØS-direktiver i nasjonal rett. Norge er fortsatt flinkest i klassen, og Island har gjort en merkbar innsats for å opprettholde sitt beste resultat.
Norge fortsetter å være blant de flinkeste i klassen, med et gjennomføringsunderskudd på 0.1%. Det betyr at kun ett direktiv ikke fullt ut har blitt gjennomført i norsk rett i tide.
Norge har også gjort fremskritt når det gjelder forordninger, med bare 3 forordninger som ikke er gjennomført.
- [Statlig støtte øker i EFTA-landene](#) – publisert 14.03.2019
Norge, Island og Liechtenstein fortsetter å benytte seg av statsstøtte til å fremme formål som forskning, utvikling og innovasjon, så vel som miljøprosjekter. Alle de tre landene økte de offentlige subsidiene i 2017 og brukte til sammen 3,3 milliarder euro på statsstøtte.
Norge fortsetter å bruke mest på statsstøtte av de tre EFTA-landene med en samlet sum av 3,2 milliarder euro. Miljøtiltak har blitt gitt mest støtte i Norge med 39 prosent av den totale potten. Skattefordeler er det viktigste støtteinstrumentet og utgjør 74 prosent av all offentlig støtte.
- [ESA mener eierbegrensningene i bank og forsikring er i strid med EØS-avtalen](#) – publisert 10.04.2019
EFTA-domstolen har i en tolkningsuttalelse i Netfonds-avgjørelsen uttalt at eierbegrensningene er EØS-stridige.
ESA sendte den 10.04.2019 brev til Finansdepartementet og varslet mulig søksmål mot Norge.
- [ESA godkjenner offentlig anskaffelsesunntak](#) – publisert 17.06.2019
- [52/19/COL Vedtak i ESA – Statsstøtte Norge](#)
Innbydelse til å sende inn merknader i henhold til del I artikkel 1 nr. 2 i protokoll 3 til avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol med hensyn til statsstøtte.

INTERNASJONALT

DEN EUROPEISKE MENNESKERETTSDOMSTOL

- [EMD-2015-47341 Konkurrenten.no](#) (EuroRett nr. 21 2019)
Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) avsa 5.november 2019 dom i sak nr. 47341/15 (EMD-2015-47341). Saken gjelder et norsk selskaps rett til rettferdig rettergang. Spørsmålet er om Norge har krenket denne retten ved å være tilknyttet EFTA-domstolen, som avviste behandling av selskapets sak.

Domstolen fant at det ikke forelå noen brudd på Konvensjonen og konkluderte derfor med at klagen måtte avvises som åpenbart grunnløs etter artikkel 35 (3).

NYE SELSKAPSRETTLIGE PUBLIKASJONER

FRA SELSKAPSRETTSGRUPPEN

- **Ahlström, Hanna Christina.** [Policy Hotspots for Sustainability: Changes in the EU Regulation of Sustainable Business and Finance.](#) Sustainability. ISSN 2071-1050. 11(2), s 1-22 . doi: 10.3390/su11020499
- **Birkeland, Kari & Bråthen, Tore.** "Ny lovgivning I Norge". Nordisk Tidsskrift for Selskabsret, s. 98-101.
- **Buhmann, Karin, Taylor, Mark B. & Giuliani, Elisa.** [Editorial – Business and human rights in global value chains. Competition & Change](#), 23(4), 337–345.
- **Gjein, Erlend Eriksen.** [Aksjeklasser : Adgangen til å regulere aksjeeiers rettigheter og forpliktelser i aksjeklasser.](#) Serie: Doktoravhandlinger forsvart ved Det juridiske fakultet (trykt utgave) (Krever innlogging fra ORIA)
- **Haugen, Hans Morten,** Klimasøksmålet og Grunnloven § 112. Hva rommer tiltaksplikten i 3. ledd? 2019, Nordisk miljørettslig tidsskrift.
- **Haugen, Hans Morten,** What Is Gained and What Is Lost by the Faith-based Organization (FBO) Term? 2019, Mission studies.
- **Iversen, Astrid.** [The future of involuntary sovereign debt restructurings: Mamatas and Others v Greece and the protection of holdings of sovereign debt instruments under the ECHR.](#) Capital Markets Law Journal. ISSN 1750-7219. 14(1), s 34- 58 . doi: 10.1093/cmli/kmy033
- **Kjørven, Marte Eidsand.** Closet Index Funds and Retail Investor Protection – A Scandinavian Perspective. Tilburg Law Review. ISSN 2211-0046. 24(1), s 125- 138 . doi: <https://tilburglawreview.com/articles/10.5334/tilr.141/>
- **Kjørven, Marte Eidsand.** Foreldet til tross for fristavbrytende skritt – en kritisk analyse av foreldelseslovens regler om virkningen av fordringshaverens skritt til inndrivelse som ikke fører til realitetsavgjørelse om fordringen. [Tidsskrift for forretningsjus](#). ISSN 0805-4355. 25(2), s 159- 189 . doi: <https://doi.org/10.18261/issn.0809-9510-2019-02-01>
- **Maiani, Francesco; Pozdnakova, Alla & Progin-Theuerkauf, Sarah.** Extra Unionem nulla salus? Teaching and researching EU law in Norway and Switzerland. The Law Teacher. ISSN 0306-9400. 53(2), s. 160-172. doi: 10.1080/03069400.2019.1582206.
- **Maitre-Ekern, Eléonore & Dalhammar, Carl.** A Scandinavian Perspective on the Role of Consumers in the Circular Economy, In Evelyn Terryn & Bert Keirsbilck (ed.), Consumer Protection in a Circular Economy. Intersentia. ISBN 9781780686578. 12.
- **Maitre-Ekern, Eléonore & Dalhammar, Carl.** Towards a hierarchy of consumption behaviour in the circular economy. Maastricht Journal of European and Comparative Law (MJ). ISSN 1023-263X. 26(3), s 394- 420 . doi: <https://doi.org/10.1177/1023263X19840943>.

- **Mähönen, Jukka.** [Financing sustainable market actors in circular economy](#). ISBN: 9781788119276, s. 95-116.
- **Mähönen, Jukka & Nilsen, Heidi Rapp.** [The role of the state as investor in promoting sustainability: an empirical analysis](#).
- Nilsen, Heidi Rapp; **Sjåfjell, Beate** & Richardson, Benjamin J., 'The Norwegian Government Pension Fund Global. Risk Based versus Ethical Investments', *Quarterly Journal of Economic Research*. ISSN 1861-1559. 88(1), s 65- 78.
- **Nordrum, Jon Christian Fløysvik** . *Bedre regulering? Årsak-virkningsanalyser i norsk reguleringsprosess*. Gyldendal Juridisk. ISBN 9788205511347. 654 s.
- **Sjåfjell, Beate.** Responding to the Grand Challenge of Our Time (May 8, 2019). In Ellen Eftestøl-Wilhelmsson, Suvi Sankari, and Anu Bask (eds), *Sustainable and Efficient Transport. Incentives for Promoting a Green Transport Market* (Edward Elgar, Forthcoming 2019), Ch. 1. [Abstract available at SSRN](#).
- **Sjåfjell, Beate.** The Environmental Integration Principle: A Necessary Step Towards Policy Coherence for Sustainability, In Francesca Ippolito; Maria Eugenia Bartolino & Massimo Condinanzi (ed.), [The EU and the Proliferation of Integration Principles under the Lisbon Treaty](#). Routledge. ISBN 9780415789257. Chapter 6.
- **Sjåfjell, Beate Kristine & Bruner, Christopher M.** (eds.). [The Cambridge Handbook of Corporate Law, Corporate Governance and Sustainability](#). Cambridge University Press. ISBN 9781108473293. 737 s.
 - Kapittel 1: [Corporations and sustainability](#), **Beate Sjåfjell** and Christopher M. Bruner
 - Kapittel 8: [Taming unsustainable finance: the perils of modern risk management](#), **Jay Cullen**, and **Jukka Mähönen**
 - Kapittel 14: [The EU as a potential norm creator for sustainable corporate groups](#), Blanaid Clarke and **Linn Anker-Sørensen**
 - Kapittel 16: [Law, culture and sustainability: Corporate governance in the Nordic countries](#), **Jukka Mähönen** and Gudrun Johnsen
 - Kapittel 49: [Realising the potential of the board for corporate sustainability](#), **Beate Sjåfjell**
 - Kapittel 50: [Corporate law, corporate governance and the pursuit of sustainability](#), Christopher M. Bruner and **Beate Sjåfjell**
- **Sjåfjell, Beate & Taylor, Mark Beaumont.** [Clash of Norms: Shareholder Primacy vs. Sustainable Corporate Purpose](#). *International and comparative corporate law journal (ICCLJ)*. ISSN 1388-7084. 13(3), s 40- 66.
- **Sjåfjell, B., Mähönen, J., Johnston, A., Cullen, J.,** "[Obstacles to Sustainable Global Business. Towards EU Policy Coherence for Sustainable Development](#)". *University of Oslo Faculty of Law Research Paper No. 2019-02* s. 1-102.

- **Sjåfjell, B.** og Munoz-Torres, M. J. "[The Horse before the Cart: A Sustainable Governance Model for Meaningful Sustainability Reporting](#)". *University of Oslo Faculty of Law Research Paper No. 2019-04* s. 1-15.
- **Taylor, Mark Beaumont & Van Der Velden, Maja.** Resistance to Regulation: Failing Sustainability in Product Lifecycles. [Sustainability](#). ISSN 2071-1050. 11(22), doi: [10.3390/su11226526](#)
- Oteng-Ababio, Martin; **van der Velden, Maja & Taylor, Mark Beaumont** . Building Policy Coherence for Sound Waste Electrical and Electronic Equipment Management in a Developing Country. [The Journal of environment & development](#). ISSN 1070-4965. Doi: [10.1177/1070496519898218](#)
- **Zimmer, Frederik.** Høyesterettsdommer i skattesaker 2018. [Skatterett](#). ISSN 0333-2810. s 200- 222 . doi: <https://doi.org/10.18261/issn.1504-310X-2019-03-03>
- **Zimmer, Frederik.** [In Defense of General Anti-Avoidance Rules](#). [Bulletin for International Taxation](#). ISSN 1819-5490. 73(4), s 218- 226
- **Zimmer, Frederik.** *Bedrift, selskap og skatt. Skattlegging av næringsdrivende, selskaper og eier Kap. 1, 2, 4, 5, 6, 11 o 12.* Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-03448-5. 919 s.

FRA ANDRE VED DET JURIDISKE FAKULTET I OSLO

- **Christoffersen, Margrethe Buskerud.** [Aksjeeiers lojalitetsplikt – samspillet mellom aksjeselskapsretten og den alminnelige formueretten](#). Oslo: Gyldendal.

ET UTVALG ANDRE SELSKAPSRETTSPUBLIKASJONER

BØKER

- **Blaauw, Harald.** [M & A : en praktisk innføring](#). Universitetsforlaget, ISBN: 9788215030487.
- **Bråthen, Tore.** [Selskapsrett. \(6.utgave\)](#). Oslo: Gyldendal, 2019.
- **Gammage, Clair & Novitz, Tonia** (eds.). [Sustainable Trade, Investment and Finance : Toward Responsible and Coherent Regulatory Frameworks](#). Edward Elgar Publishing.
- **Stordrange, Caroline Bang.** [Aksjeutsteders løpende informasjonsplikt og erstatningsansvar. \(1.utgave\)](#). Oslo: Gyldendal, 2019.
- **Werlauff, Erik.** [Selskapsret](#) (11.utgave). Karnov, ISBN: 9788761941367.

ARTIKLER

- **Bråthen, Tore.** "Høyesteretts dom i HR-2018-1983-A ("Røde kors Ambulanse Midt-Norge AS") og kapitalreguleringen i norsk aksjeselskapsrett". *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 2019:1 s. 60-80.
- **Bråthen, Tore.** "Den norske aksjelovreformen fortsetter: enda flere endringer i norsk aksjeselskapslovgivning". *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 2019:1.
- **Corradi, Marco.** "[The Interaction Between Corporate and Competition Law](#)". *European Company Law Volume 16 Issue 2*, s. 42-43.
- **Gtoenland, Irene C. P.** "[Related Party Transactions in the Revised Shareholders' Rights Directive: The EU Perspective and Implementation in National Law](#)". *European Company Law Volume 16 Issue 2*, s. 44-49.
- **Kjørsvik, Wenda Marit.** "Åpenhet om eierskap i norske foretak - arbeidet med elektronisk aksjeeierbok". *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 2019:4.
- **Knudsen, Gudmund.** "[Finans- og sparebankstiftelsene – stiftelser i stifelsesrettens grenseland](#)". *Lov og rett* nr. 3 (2019) s. 131-132 (Krever innlogging via idunn.no)
- **Magnier, Veronique.** "[Makeup of Boards: A New Corporate Paradigm, For Which Governance?](#)" *European Business Law Review Volume 30 Issue 2* (2019) s. 237-252
- **Moljord, Kåre I.** "Når fremmer et konkursbo et selvstendig krav med selvstendig foreldelsesfrist? – HR 2019-1073-A (Marine Subsea). *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 2019:3 s. 52.
- **Möslein, Florian.** "[Back to the Digital Future? On the EU Company Law Package's Approach to Digitalization](#)". *European Company Law Volume 16 Issue 1*, s. 4-5.
- **Muñoz-Torres, María Jesús, Fernández-Izquierdo, María Ángeles, Rivera-Lirio, Juana María, Ferrero-Ferrero, Idoya, Escrig-Olmedo, Elena and Gisbert-Navarro, José Vicente** (2019): 'Organization boundaries. How to integrate transport operations in circular economy thinking. The timber case study', in Ellen Eftestøl-Wilhelmsson, Suvi Sankari, and Anu Bask (eds), *Sustainable and Efficient Transport. Incentives for Promoting a Green Transport Market* (Edward Elgar, forthcoming), Ch. 4.
- **Omlor, Sebastian.** "[Digitalization and EU Company Law: Innovation and Tradition in Tandem](#)". *European Company Law Volume 16 Issue 1*, s. 6-12.
- **Papadopoulos, T.** "[Transparency of Stock Corporations in Europe](#)". *European Company Law Volume 16 Issue 2*, s. 63-68.
- **Quentin, Clair.** Acceptable levels of tax risk as a metric of corporate tax responsibility: theory, and a survey of practice, *Nordic Tax Journal* (published online ahead of print). doi: <https://doi.org/10.1515/ntaxj-2019-0001>
- **Rosen, Karl.** "Styreansvar – ansvarets særlige karakter og ansvarsgrensen overfor enkeltforfølgende selskapskreditorer". *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 2019:2 s. 12-34.

- **Schmidt, Jessica.** [“The Mobility Aspects of the EU Commission’s Company Law Package: Or – ‘The Good, the Bad and the Ugly’”. *European Company Law* Volume 16 Issue 1, s. 13-17.](#)
- **Sergakis, Konstantinos og Birkmose, Hanne S.** [«Enforcement of Shareholders’ Duties – Introduction». *Nordic & European Company Law Working Paper No. 19-02* s. 1-15](#)
- **Skar, Henrik.** [”Omgåelse i aksjeselskapsretten”. *Tidsskrift for Rettsvitenskap* volum 132 \(2019\) s. 269-306.](#) (Krever innlogging via idunn.no)
- **Stahl, Helene.** ”Kan staten bli erstatningsansvarlig etter medvirkeransvaret i aksjeloven og allmennaksjeloven § 17-1 (2) for feil begått av styret i selskapet med statlig eierskap?” *Nordisk Tidsskrift for Selskapsret* 2019:1 s. 44-59.
- **Veldman, Jeroen.** [“Boards and Sustainable Value Creation: The Legal Entity, Co-Determination and Other Means”. *European Business Law Review* Volume 30 Issue 2 \(2019\) s. 279-300.](#)
- **Ville Pönkä,** [Are Cooperative Societies Transforming into Cooperative Companies? Reflections on the Finnish Cooperatives Act](#) (2019) 30 *European Business Law Review*, Issue 1, pp. 77-99
- **Winner, Martin.** [”Protection of Creditors and Minority Shareholders in Cross-border transactions”. *European Company and Financial Law Review* Volume 16, Issue 1-2 \(April 2019\) s. 44](#)
- **Woxholth, Axel.** [”Aksjenes virkelige verdi – de rettslige prinsippene for fastsettelse av innløsningssummen ved innløsning av aksjer i aksje- og allmennaksjeselskaper”. *Jussens venner* volum 54 \(2019\) s. 77-130.](#) (Krever innlogging via idunn.no)

SELSKAPSRETTSARRANGEMENTER

SELSKAPSRETTSGRUPPENS ARRANGEMENT

Vi har [faglunsi](#) de fleste torsdager i semesteret hvor vi ønsker eksterne velkommen! Her serveres kaffe og te. Faglunsjene arrangeres normalt Lødrups kjeller i Domus Media Vest, som ligger i 1. etasje ved kantinen. Under den pågående pandemien, vil imidlertid faglunsjene foregå via Zoom. Det kan i denne perioden også være variasjoner med dag og tid. Sted, og eventuelt Zoom-lenke, fremgår av nettsidene og kan av og til endres, så det er lurt å sjekke dette samme dag. Informasjon om faglunsjene sendes ut til [Selskapsrettslisten](#).

En til enhver tid oppdatert oversikt over våre arrangementer finnes på våre [arrangementssider](#) – all informasjon sendes også ut til [Selskapsrettslisten](#).

Av kommende arrangementer vil vi spesielt fremheve:

- Faglunsi: [Styremøter og generalforsamlinger uten fysisk møte](#). Innledning ved Tore Fjørtoft og Eivind Gabriel Hatlebrekke. Faglunsjen er åpen for alle med interesse for selskapsrett.

Tid og sted: 30. apr. 2020 12:00–13:00, <https://uio.zoom.us/j/63276229658>

- Faglunsj: [Om SMART-resultater i et EU-rettslig perspektiv](#). Leder av [Sustainable Market Actors for Responsible Trade](#), SMART-prosjektet, Beate Sjøfjell, vil presentere resultater fra SMART-prosjektet i et europaretslig perspektiv. Felles faglunsj for Senter for europarett og Selskapsrettsgruppen.

Tid og sted: 14. mai 2020 12:00–13:00, <https://uio.zoom.us/>

- Selskapsrettsforum: [Private Power and Public Good: Harnessing the Corporation for a Sustainable Future](#). Professor Christopher M. Bruner innleder om ny forskning.

Tid og sted: 19. mai 2020, 15:30-17:00, <https://uio.zoom.us/j/61692379976>

NYTT OM VÅRE FORSKNINGSPROSJEKTER

Forskergruppen har [eksternfinansierte prosjekter](#), og vi omtaler noen av disse her.

SUSTAINABLE MARKET ACTORS FOR RESPONSIBLE TRADE (SMART)

Det fire-årige SMART-prosjektet avsluttet 29. februar 2020, etter en flott avslutningskonferanse i Brussel 19. februar. Gikk du glipp av konferansen? [Videoer fra de forskjellige sesjonene er tilgjengelig på nettsiden](#).

Noen av SMARTs resultater og planer for videre oppfølging kan du [lese om her](#). Et hovedresultat fra SMART er de forskningsbaserte reformforslagene, som [er presentert på nettsiden](#). En [90-sekunders video om reformforslagene](#) er også tilgjengelig.

SMARTs arbeid vil bli videreført i Selskapsrettsgruppen, under emneknaggen #SMARTlegacy, blant annet under prosjektet Futuring Sustainable Nordic Business Models (se nedenfor).

FREMTIDSRETTEDE BÆREKRAFTIGE NORDISKE FORRETNINGSMODELLER (UIO:NORDEN)

Prosjektet vil søke å presentere forslag til bærekraftige forretningsmodeller som kan etterfølges i nordiske og ikke-nordiske land og regioner på tvers av globale verdikjeder. Prosjektet ledes av professor Jukka Mähönen. [Les mer om prosjektet](#).

NYTT OM NAVN

DISPUTASER

Linn Anker-Sørensen har levert sin PhD-avhandling om «Det sammensatte konsernet - analyse av EUs svar på skjulte kontroll-strukturer». Disputas fant sted 6. september 2019. Vi gratulerer!

Erlend Eriksen Gjein har levert sin PhD-avhandling om «Aksjeklasser: Formål, rettslig regulering og praktisk bruk i Norge, Sverige, Storbritannia og USA».
Disputas fant sted 29. november 2019. Vi gratulerer!

Basang Wangdui har levert sin PhD-avhandling om «The supervisory role of the board in China».
Disputas fant sted 5. desember 2019. Vi gratulerer!

Sjur Swensen Ellingsæter har levert sin PhD-avhandling om « Creditor Priority and Financial Stability: A study of the emergence and rationales of the creditor hierarchy in EU and EEA bank insolvency law”.
Disputas fant sted 11. februar 2020. Vi gratulerer!

MASTERAVHANDLINGER

Nina Bjørneby Klefstad leverte sin masteravhandling «Aksjeselskapers rett til grenseoverskridende omdanning i EU/EØS» i juni 2019.

Anne Katrine Sletbakk Ramstad leverte sin masteravhandling «Green Bonds: An assessment of the regulatory infrastructure» i juni 2019.

Vi gratulerer våre dyktige vit.ass-er!

FORSKERGRUPPEN SELSKAPER, MARKEDER OG BÆREKRAFT

Selskapsrettsgruppen ved Det juridiske fakultet består for tiden av følgende personer:

Professor Beate Sjøfjell (leder)
Professor Jukka Mähönen (nestleder)
Professor Mads Andenæs
Professor Alla Pozdnakova
Professor Hans Morten Haugen (VID)
Professor Emeritus Frederik Zimmer
Professor Il Jay Cullen, Sheffield University
Førsteamanuensis Marte Eidsand Kjørven
Førsteamanuensis Anna Maria C. Lundberg
Førsteamanuensis Maja Van Der Velden
Førsteamanuensis Jon Christian Nordrum
Førsteamanuensis Kari Birkeland (BI)
Førsteamanuensis Eivind Furuseth (BI)
Førstelektor Jone Eng (Universitetet i Sør-Øst Norge)
Seniorforsker Mark Taylor (Fafo)
Postdoktor Eléonore Maitre-Ekern
Universitetslektor Knut Sande
Senior manager Linn Anker-Sørensen (EY)
Advokat Erlend Eriksen Gjein (Selmer)
PhD-stipendiat Hanna Ahlström
PhD-stipendiat Astrid Iversen
PhD-stipendiat Trude Myklebust

PhD-stipendiat Luca Tosoni
Rådgiver Elisabeth Wenger-Hagene
Seniorkonsulent Linda Gulli
Seniorkonsulent Mona Østvang Ådum

Mer informasjon om gruppens aktiviteter, prosjekter, publikasjoner, gruppens medlemmer og den enkeltes forskningsområde finnes på forskergruppens nettsider. Se våre norske nettsider her: www.jus.uio.no/forskning/omrader/selskaper/ og engelske sider her: www.jus.uio.no/companies.